

Jaarverslag 2014

Stichting Brabantse Milieufederatie
te Tilburg

Versie: Definitief, goedgekeurd door Raad van Toezicht
d.d.: 24 mei 2015

Contactgegevens

Stichting Brabantse Milieufederatie
Spoorlaan 434b
5038 CH Tilburg

Telefoon: (013) 535 62 25

E-mail: bmf@brabantsemilieufederatie.nl

Website: www.brabantsemilieufederatie.nl

Facebook.com/BrabantseMilieufederatie

Twitter: @brabmf

www.linkedin.com/company/brabantse-milieufederatie/

Inhoudsopgave

1.	Algemene toelichting	6
2.	Bestuursverslag 2014 (Algemeen)	7
2.1	Organisatie	7
2.1.1	Organisatie structuur	7
2.1.2	Raad van Toezicht / Bestuur	7
2.1.3	Bezoldiging directie en Raad van Toezicht	9
2.1.4	BMF Bureau	9
2.1.5	Personeel	10
2.1.6	Het effect van de bezuinigingen op werkorganisatie en takenpakket BMF	11
2.1.7	Automatisering en digitalisering	12
2.1.8	Fondsenwerving	12
3.	Inhoudelijk verslag BMF activiteiten 2014	13
3.1	Urenverantwoording reguliere activiteiten BMF	13
3.2	Inhoudelijke verantwoording reguliere activiteiten BMF	14
3.2.1	Duurzame gebiedsontwikkeling	14
3.2.2	Biodiversiteit in rode en witte gebieden	17
3.2.3	Sluiten van kringlopen (organische stof)	19
3.2.4	Ruimtelijke kwaliteit	21
3.2.5	Water	24
3.2.6	Energie	25
3.2.7	Voedsel	26
4.	Communicatie, politiek, algemeen	28
4.1	Communicatie	28
4.2	Politiek	29
4.3	Algemeen	30
5.	Projecten	31
5.1	Algemeen	31
5.2	Lijst Projecten 2014	31
6.	Werkplan 2015	32
7.	Financieel jaarverslag 2014	33
7.1	Analyse resultaat ten opzichte van begroting 2014	33
7.2	Resultaatbestemming exploitatieresultaat	36
7.3	Beleggingsbeleid BMF	36
7.4	Risicoparagraaf	37
7.5	Totaal overzicht	37
8.	Verkorte begroting 2015	38
9.	Verantwoordingsverklaring	40
10.	Nationale Postcode Loterij	43
10.1	Cheque van € 2.250.000 van Postcode Loterij voor De Natuur- en Milieufederaties	43
11.	Jaarrekening	45
11.1	Balans per 31 december 2014	45
11.2	Staat van Baten en Lasten over 2014	47
11.3	Kasstroomoverzicht 2014	48
11.4	Waarderingsgrondslagen	49
11.5	Toelichting op de balans per 31 december 2014	50
12.	Controleverklaring	63
13.	Bijlagen	66
13.1	Bijlage 1 Staat van vaste activa	66
13.2	Bijlage 2 Ontvangen projectsubsidies Stichting De Natuur- en Milieufederaties 2014	68
13.3	Bijlage 3 Gerealiseerde projectopbrengsten en -kosten 2014	69
13.4	Bijlage 4 bij de BMF aangesloten Natuur- en Milieugroepen, eind 2014	70

Jaarverslag 2014

1. Algemene toelichting

Inleiding

In 2014 heeft de BMF proactief bijgedragen aan transitie in Brabant, onder andere door te werken aan projecten op het gebied van voedsel, energie, biodiversiteit en mobiliteit. Daarnaast heeft de BMF samen met de achterban hard gewerkt aan het behouden en beschermen van het Brabantse buitengebied, schoon en voldoende water en een gezonde leefomgeving voor alle Brabanders. Door onze inzet, maar zeker ook om de gestelde doelen d.m.v. draagvlak en bewustwording te bereiken, is de BMF zeer regelmatig in het nieuws geweest. Door onze constructieve en soms kritische opstelling proactief toe te passen, hebben we de positie van de natuur- en milieubeweging in Noord-Brabant verder gestalte gegeven en verstevigd.

Doel

De activiteiten van de Stichting Brabantse Milieufederatie omvatten:

- ☞ de beoordeling, beïnvloeding of begeleiding van het handelen of nalaten van handelen op het gebied van milieuzorg en het milieubeheer, dit alles in de breedste zin van het woord.
- ☞ het initiëren en gaande houden van activiteiten van particulieren en organisaties die zowel vrijwillig als professioneel op dit terrein werkzaam zijn.

De Federatie heeft tot doel het bevorderen van een duurzame ontwikkeling tussen de mens en zijn omgeving, met daarbij een speciale zorg voor de natuur, het landschap en het milieu in de provincie Noord-Brabant.

De Stichting streeft dit doel na, onafhankelijk van enige politieke, levensbeschouwelijke of maatschappelijke overtuiging.

Stichtingsvermogen

Het vermogen van de Stichting wordt gevormd door:

- ☞ het stichtingskapitaal;
- ☞ het Casimir fonds;
- ☞ subsidies, donaties, schenkingen, erfstellingen en legaten;
- ☞ contributies;
- ☞ alle andere verkrijgingen en baten.

Administratie

De financiële administratie werd in 2014 gedeeltelijk in eigen beheer gedaan en gedeeltelijk via Deba Administraties en Belastingen en Gosens Accountancy en Administraties.

De salarisadministratie was in 2014 uitbesteed aan Deba Administraties en belastingen te Roosendaal. Gosens Accountancy en Administraties uit Breda verzorgde de financiële tussenrapportages en het opstellen van de conceptjaarrekening.

Accountantscontrole

De accountantscontrole wordt uitgevoerd door WITH accountants B.V. uit Alphen aan den Rijn. De controleverklaring is in de jaarrekening opgenomen.

Projecten

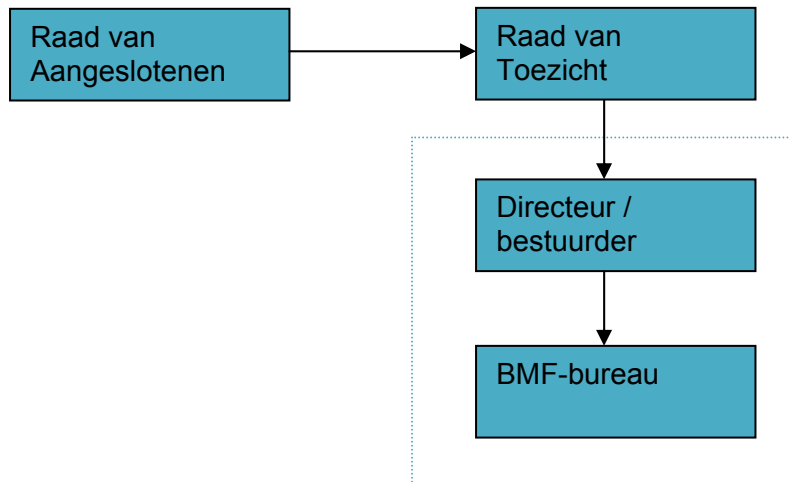
In 2014 is ook hard gewerkt om projecten te initiëren en in gang te zetten. Daarmee zijn goede resultaten behaald; doelen zijn gerealiseerd, onderzoeken tijdig opgeleverd e.d. Samen met de andere 11 provinciale milieufederaties werd door de BMF ook in 2014 met succes verder gewerkt aan projecten die de goedkeuring dragen van het CBF en waarvoor de genoemde organisaties gelden gebruiken afkomstig van de Nationale Postcode Loterij. Het beschikbare budget is ook daadwerkelijk aan de goede doelen besteed.

2. Bestuursverslag 2014 (Algemeen)

2.1 Organisatie

2.1.1 Organisatie structuur

Deze organisatiestructuur van de BMF bestaat uit een Raad van Toezicht, een directeur/bestuurder, de Raad van Aangeslotenen en het BMF-bureau.

De Raad van Aangeslotenen is de vertegenwoordiging van de 106 aangesloten groepen. Zij hebben een adviesrecht naar de Raad van Toezicht.

Deze Raad van Toezicht is het hoogste bestuursorgaan. Zij stuurt de directeur/bestuurder aan, die vervolgens het BMF bureau aanstuurt. De directeur zorgt voor de dagelijkse leiding.

De bestuurlijke opzet van de BMF is conform CBF vereisten.

2.1.2 Raad van Toezicht / Bestuur

In de Raad van Toezicht hadden de volgende leden zitting per 1 januari 2014:

- ☞ de heer J.H. Ockels (voorzitter);
- ☞ de heer E. Thoolen, taakgebied financiën, vicevoorzitter;
- ☞ mevrouw M. Hendriks, taakgebied de achterban;
- ☞ de heer V. Snels, taakgebied communicatie;
- ☞ de heer H. Teusink, taakgebied personeelsmanagement;
- ☞ de heer K. Gort, taakgebied nieuwe achterban.

De directeur/bestuurder is de heer N. Verdaasdonk.

Om alle schijn van belangenverstremgeling te vermijden, is op 18 januari 2014 de heer J.H. Ockels teruggetreden als voorzitter van de Raad van Toezicht vanwege een opdracht, die de heer Ockels uitvoerde in opdracht van de Provincie op het veehouderij dossier. Uit hun midden hebben de overige RvT-Leden vervolgens de heer Vincent Snels als voorzitter gekozen.

De RvT leden zijn allemaal formeel lid geworden van de Raad van Toezicht op 20 maart 2013. De zittingstermijn is 3 jaar, dus voor niemand nog verstreken. In 2015 wordt het schema van aftreden vastgesteld.

De leden van de Raad van Toezicht hadden de volgende andere (neven)functies:

Vincent Snels

- ✈ Voorzitter Stichting Schone Paden www.schonepaden.nl
- ✈ Lid duurzaamheidsplatform Wildgroei te Vught
- ✈ Penningmeester Coöperatieve Vereniging Het Groene Woud U.A. www.hetgroenewoud.com
- ✈ Initiatiefnemer Kenniscentrum Markt en Overheid www.k-mo.nl
- ✈ Eigen bedrijf, Minos & Twisk BV, www.minos-twisk.nl
- ✈ en Jiminy BV
- ✈ Secretaris Energiecoöperatie VET-Vught U.A. www.vet-vught.nl
- ✈ Voorzitter Raad van Commissarissen Verenigde Energiecoöperaties Noord Brabant U.A. www.vecnb.nl

Ernst Thoolen

- ✈ Voorzitter Stichting Exploitatie WKC Hooydonkse Watermolen
- ✈ Bestuurder E.M.M. Thoolen BV
- ✈ Lid adviesraad Molenstichting Noord-Brabant
- ✈ Bestuurslid voedselbank Bladel - functiegebied: Intake

Mieke Hendrixx

- ✈ Voorzitter Biodiversiteitsteam Hilvarenbeek
- ✈ Presentatie 2 radioprogramma's VLOH
- ✈ Landschapsambassadeur regio de Kempen
- ✈ Vrijwilliger Philips Health Care
- ✈ Randstad Best
- ✈ Administratie bedrijf partner C. Hendrixx
- ✈ Redactiemedewerkster blad 'De Uitstraling'

Henk Teusink

- ✈ Lid van de burgerparticipatieraad Cuijk
- ✈ Voorzitter van de kunstadviescommissie. gemeente Cuijk

Kasper Gort

- ✈ Manager bij Maatschap oogheelkunde ADRZ/ZorgSaam
- ✈ Eigenaar van bedrijf Buitengemeen

Nol Verdaasdonk (directeur, bestuurder BMF)

- ✈ Lid algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta

Raad van Aangeslotenen

De Raad van Toezicht en het Bestuur hebben zich in 2014 ingespannen om de Raad van Aangeslotenen als zelfstandig functionerend adviesorgaan actief te krijgen. Tot dan toe nam het BMF bureau de organisatie op zich. Er hebben zich een aantal leden van de aangesloten groepen gemeld, die dit op zich wil nemen.

De Raad van Toezicht is in 2014 vier maal regulier bij elkaar geweest. Daarnaast zijn er bijeenkomsten geweest vanuit de RvT of waar de RvT aanwezig is geweest om zich te laten informeren, advies te geven of ondersteuning te leveren. De RvT heeft bijzondere aandacht geschonken aan:

- ✈ verbeteren van het werkplan;
- ✈ versterken van de relatie met de aangesloten groepen;
- ✈ het voorzien in risico's die kunnen optreden;
- ✈ adviseren van het bestuur op het terrein van financieel beheer, toekomstige taken van de federatie en de personele inrichting van de federatie.

De RvT heeft een werkgroep ingesteld met als doel het onderzoeken van de behoefte aan communicatie tussen bureau en aangesloten groepen en aangesloten groepen onderling. De werkgroep staat vanuit de RvT onder leiding van Mieke Hendrixx, bijgestaan door Vincent Snels.

Aan de werkgroep nemen vanuit de aangesloten groepen diverse personen deel. De werkgroep wordt vanuit het BMF bureau ondersteund.

Mieke Hendriks is als vertegenwoordiger namens de RvT afgevaardigd in het RvT van de landelijke Federatie van Milieufederaties. Die RvT is in 2014 eenmaal bijeen geweest.

Verschillende leden van de RvT hebben bijeenkomsten op het werkterrein van de BMF bijgewoond. Ook hebben zij gesprekken gevoerd en contact gehad met verschillende aangesloten groepen om zich ook op die manier op de hoogte te houden van de actuele ontwikkelingen.

In 2014 zijn er twee bijeenkomsten van de RvT met de medewerkers geweest. In deze bijeenkomsten is er nader kennis gemaakt en open gesproken over de werkzaamheden en veranderingen. De medewerkers kunnen van de kennis en relaties van de leden van RvT gebruik maken en hebben hulpvragen bij hen weggelegd.

Ernst Thoolen, portefeuillehouder Financiën, heeft in 2014 per kwartaal overleg gevoerd met het bestuur over het tot dan toe gevoerde en gerealiseerde financiële beleid. Eind 2013 is hij namens de RvT betrokken geweest bij de verandering van administratiekantoor en accountant. Hij zit een auditcommissie voor die toezicht op het financieel beleid en beheer voert en de RvT adviseert.

Henk Teusink (portefeuille personeelszaken) en Vincent Snels hebben zich in 2014 gebogen over de opvolging van de directeur/bestuurder. Zij hebben het profiel geactualiseerd en een procedure opgesteld.

De RvT heeft in 2014 de Raad van Advies om advies gevraagd over het werkplan 2014 en de toekomstige koers van de BMF als input voor het werkplan 2015 en beleidsplan 2016 e.v.

2.1.3 Bezoldiging directie en Raad van Toezicht

Directeur/bestuurder is de heer Nol Verdaasdonk. Hij heeft de dagelijkse leiding over de organisatie. Hij is sinds 1 oktober 2011 officieel in dienst getreden, daarvoor was hij middels een detacheringsovereenkomst sinds 1 januari 2010 interim-directeur.

Het bruto jaarsalaris is conform provinciale schaal 13.

Voor 2014 zijn de cijfers geweest:

Brutoloon	€ 60.527,16
Vakantiegeld	€ 4.832,52
Eindejaarsuitk	<u>€ 2.609,63</u>

Totaal	€ 67.969,31
Soc. Last	€ 9.649,08
Pensioen	<u>€ 7.098,36</u>

Totale loonkosten € 84.716,75

Jaarlijks heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht een evaluatiegesprek met de directeur. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 10 december 2014.

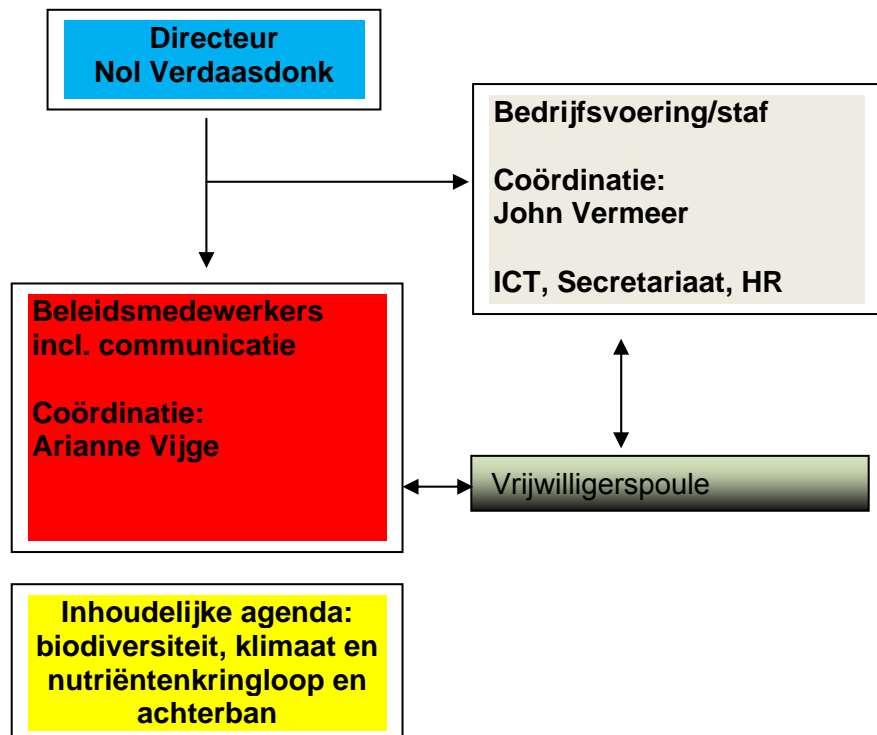
In 2014 is er € 0 aan reisonkostenvergoedingen betaald aan RvT-leden. Zij ontvangen geen bezoldiging. Aan de RvT-leden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

2.1.4 BMF Bureau

Alle beleidsmedewerkers werken in een team onder coördinatie van de intern coördinator (Ariane Vijge).

Interne organisatie BMF-bureau

Schema 1: organigram BMF

2.1.5 Personeel

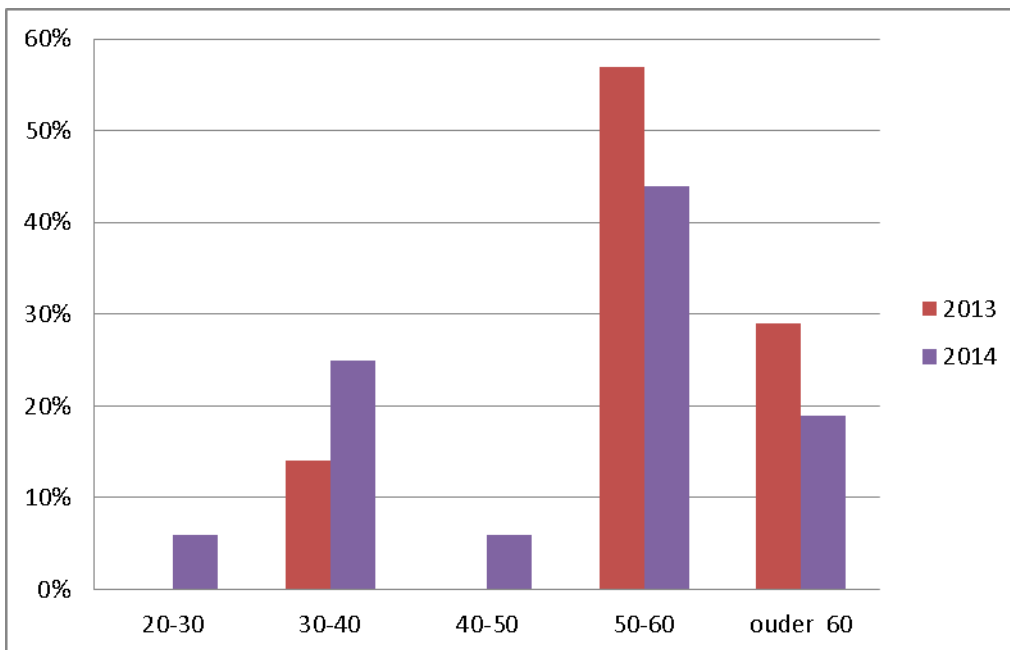
In totaal werkten ultimo 2014 naast de directeur 11 beleidsmedewerkers en 3 inhoudelijke vrijwilligers. 4 medewerkers en 3 vrijwilligers werken in de bedrijfsvoering. Nagenoeg iedereen werkt parttime. De capaciteit bedraagt 13,8 FTE ultimo 2014, het gemiddelde over 2014 was 11,50 FTE.

De verdeling man/vrouw was voor alle medewerkers in 2014: 44% man: 56% vrouw. Deze verhouding is gelijk aan 2013.

De leeftijdsverdeling zag er voor alle medewerkers in 2014 als volgt uit:

Leeftijd	2013		2014	
20-30 jaar	0	0%	1	6%
30-40 jaar	2	14%	4	25%
40-50 jaar	0	0%	1	6%
50-60 jaar	8	57%	7	44%
> 60 jaar	4	29%	3	19%
Totaal	14	100%	16	100%

	2013	2014
% vrouw	57%	56%
% man	43%	44%

Te zien is dat de BMF in 2014 duidelijk een verjongingsslag heeft doorgemaakt. Daar is bewust op gestuurd om zo aansluiting te blijven houden bij jonge doelgroepen.

De vrijwilligers ontvingen per maand de maximale toegestane vrijwilligersvergoeding.

Diverse stagiaires zijn in 2014 begeleid. Zij hebben opdrachten uitgevoerd op het gebied van Voedsel, Communicatie, Duurzame energie, Kringlopen en Water.

Gedurende 2014 bedroeg het ziekteverzuimpercentage 9,99% (2013: 14,59%, 2012: 13,68%, 2011: 8,59%). Indien we langdurige zieken en zwangerschapsverlof hierin corrigeren, bedroeg het ziekteverzuimpercentage 1,58% (2013: 1,65%, 2012: 2,14%, 2011: 2,75%). De norm bedraagt 2,5%.

We hebben in 2014 te maken gehad met 2 langdurig zieke medewerkers.

In 2014 bedroeg het declarabiliteitspercentage voor de gehele organisatie 57,77% (na correctie op ouderschapsverlof en langdurig ziekte).

Voor het jaar 2015 is het begrote percentage: 63,90%.

2.1.6 Het effect van de bezuinigingen op werkorganisatie en takenpakket BMF

De BMF heeft de afgelopen jaren geanticipeerd op de verwachte terugloop in financiën. Een gedeelte van de bezuinigingen zijn opgevangen door tijdelijke contracten niet te verlengen. In 2013 is echter wederom ook afscheid genomen van 2 medewerkers met een vast contract.

We zien een teruggang van de gemiddelde personeelsbezetting van 1,6 fte in 2013 ten opzichte van 2012. In 2014 stond de BMF wederom een teruggang van 15% te wachten op het reguliere budget, waarop al in 2013 is geanticipeerd. Van drie medewerkers is afscheid genomen.

2011 gemiddeld 15,6
 2012 gemiddeld 12,7
 2013 gemiddeld 11,1
 2014 gemiddeld 9,0 (begroot)
 2014 gemiddeld 11,5 (gerealiseerd)

Na het eerste kwartaal 2014 ontstond een kentering in de jarenlange terugloop van het aantal werknemers. Vanwege extra opdrachten kon het werknemersbestand gelukkig weer worden

uitgebreid.

2.1.7 Automatisering en digitalisering

Aucuba BV beheert onze externe automatiseringsomgeving naar tevredenheid.

Ook is de professionalisering en efficiency van de medewerkers verder verbeterd door het gebruik van iPhones en meer inzet op iPads. Alle beleidsmedewerkers hebben nu een iPad, zodat ze efficiënter kunnen werken.

De BMF streeft naar een verdere digitalisering van de informatiestromen. Dit is geen doel op zich, maar daar waar een efficiency- en effectiviteitsslag behaald kan worden, zal de BMF proberen hierbij een voordeel te behalen.

Voor de interne communicatie is gestart met Yammer. Dit gratis pakket van Microsoft wordt ook gebruikt bij andere organisaties zoals de Provincie.

Per 1 januari 2014 is gestart met Exact Online voor de financiële ondersteuning. De functionele mogelijkheden van dit pakket zijn we gedurende het jaar steeds beter gaan inzetten.

2.1.8 Fondsenwerving

In 2014 waren zo'n 106 groepen aangesloten bij de BMF. Zij betalen een jaarlijkse contributie van € 40 per jaar. Daarnaast hebben diverse donateurs € 4.605 bijgedragen.

Overige baten uit fondsenwerving bedroegen in totaal €118.

De BMF maakt kosten voor fondsenwerving (toegerekend op basis van bestede uren € 1.714). Het percentage kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt in 2014 18,8 % (2013: 11,3%, 2012: 34,4%, 2011: 20,2%). De CBF norm bedraagt maximaal 25% over het gemiddelde van 3 jaar, dit gemiddelde percentage over de afgelopen 3 jaar bedraagt 21,5%.

Ook is een aantal gratis diensten verworven vanuit de Beursvloer Tilburg, zoals :

- 👉 het uitvoeren van een RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie);
- 👉 het maken van brief sjablonen in Word;
- 👉 advies en presentatie hoe effectiever om te gaan met sociale media.

Intern wordt de BMF-gedragscode gevolgd. Deze gedragscode is gebaseerd op de CBF-code.

De Raad van Toezicht heeft de bedoeling om de financieringsmogelijkheden uit te breiden naar meerdere fondsen, subsidiegevers en sponsors. Ook worden projectvoorstellen bij nieuwe partijen neergelegd ter financiering. Voorbeelden hiervan zijn: Prins Bernard Cultuurfonds, Streekrekening Het Groene Woud, Woningbouwcorporaties.

In 2014 zijn we gestart met het traject Friendraising, waarbij individuele personen supporter kunnen worden van de BMF. Zij kunnen aangeven of ze actief willen meedenken voor de verschillende interessegebieden van de BMF. Ook kunnen ze maandelijks via een machtiging een donatie doen.

Begin 2015 is deze actie gelanceerd via de nieuwe website en de eerste resultaten zijn hoopvol: binnen drie weken 80 supporters waarvan 10 die maandelijks gaan doneren.

In 2015 zal de BMF starten met vrienden van de BMF, waarbij we nieuwe vormen van financiering voor de BMF tot stand gaan brengen.

3. Inhoudelijk verslag BMF activiteiten 2014

In de inhoudelijke verantwoording van het werkplan van de BMF wordt wel wordt onderscheid gemaakt in activiteiten vanuit de reguliere subsidie van de provincie Noord-Brabant en extern gefinancierde projecten.

3.1 Urenverantwoording reguliere activiteiten BMF

Deze paragraaf start met een overzicht van alle geplande en werkelijk gemaakte reguliere uren.

1. Duurzame gebiedsontwikkeling	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Zuid Westelijke Delta	252	101	-151
- Brainport Brabant	715	1152	+437
- Infrastructuur en mobiliteit	104	154	+50
Subtotaal	1071	1407	+336

2. Biodiversiteit in rode en witte gebieden	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Vermaatschappelijking biodiversiteit	50	157	+107
- Gebiedscoöperaties	200	112	-88
Subtotaal	250	269	+19

3. Sluiten van kringlopen (Organische stof)	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Verduurzaming veehouderij	216	632	+416
- Organische stof en biobased economy	180	129,5	-50,5
Subtotaal	396	761,5	+365,5

4. Ruimtelijke kwaliteit	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Strategische discussie RO/Ruimt. Kwal.	276	287	+11
- Herijking EHS*	100	109	+9
- Ondersteuning achterban	200	286,5	+86,5
Subtotaal	576	682,5	+106,5

5. Water	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Waterbeleid	120	201	+81
- Verdroging	150	2	-148
Subtotaal	270	203	-67

6. Energie	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Energiebeleid	185	150	-35
- Duurzame Energieopwekking	164	169,5	+5,5
Subtotaal	349	319,5	-29,5

7. Voedsel	Begrote uren	Werkelijke uren	Verschil
- Duurzaam voedselcentrum	150	193	+43
Subtotaal	150	193	+43

8. Algemeen	Begrote uren	Werkelijke uren	Vershil
- Actualiteiten/deskundigheidsbevordering	350	367,5	+17,5
- Coördinatie	400	574,5	+174,5
- Politiek	100	61,50	-38,5
- BMF brede communicatie en bijeenkomsten	570	560	-10
- Sociale media/website	260	252,5	-7,5
Subtotaal	1680	1816	+136
Totaal aantal uren regulier	4742	5652	+910

*zie paragraaf 3.2.4.2

Een tweetal posten in het reguliere werkplan zijn fors overschreden, namelijk Brainport Brabant en Verduurzaming veehouderij. Op de dossiers Noord-Oost Corridor, intensieve veehouderij en proactief stimuleren van een nieuw landbouwsysteem hebben zich in 2014 dan ook een aantal grote ontwikkelingen/kansen voorgedaan. Dit zal verder worden beschreven in de inhoudelijke verantwoording in paragraaf 3.2.

De BMF werkt met een beperkte bezetting van inhoudelijk specialisten. Extra (on geplande) activiteiten op een dossier betekent in sommige gevallen dat een ander dossier van de betreffende medewerker binnen het reguliere deel van het werkplan minder aandacht kan krijgen. Echter soms is dat niet mogelijk of wenselijk, vanwege de actualiteit of in het kader van de strategische positie die de BMF op bepaalde dossiers inneemt. In de praktijk leidt dit dan tot een overschrijding van het totaal aantal uren dat wordt gemaakt in het kader van het reguliere werkplan, zoals ook in 2014. Overigens vallen deze extra uren buiten de subsidieafspraken met de provincie en worden dus door de BMF zelf bekostigd.

3.2 Inhoudelijke verantwoording reguliere activiteiten BMF

3.2.1 Duurzame gebiedsontwikkeling

3.2.1.1 Zuid Westelijke Delta

Ambitie:

- ☞ Herstel van de Delta en waarborgen van de ruimtelijke kwaliteit in het open gebied van de Zuidwestelijke Delta en het benedenrivierengebied.
- ☞ In relevante gebiedsvisies en -plannen is de transitieopgave richting een duurzame economie duidelijk herkenbaar en wordt hier ook daadwerkelijk uitvoering aan gegeven.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Agenderen van duurzame ontwikkeling en circulaire economie in de ruimtelijke overleggen waar de BMF aan deelneemt in de Zuidwestelijke Delta.
- ☞ Samen met partners in het Deltriplatform projectvoorstellen formuleren die uitvoering geven aan de duurzaamheidsdoelstelling van de Deltri Havenvisie 2030 en hiervoor financiering zoeken.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ Duurzaamheid staat op de agenda bij de verschillende overleggen waar de BMF aan deelneemt
- ☞ Er is minimaal 1 project gedefinieerd en uitgevoerd vanuit de duurzaamheidsambitie van de Deltri Havenvisie 2030.

Realisatie:

In de Zuidwestelijke Delta is het afgelopen jaar via deelname aan verschillende bestuurlijke platforms zoals Strategische Agenda West -Brabant, Deltri Platform, Programma bureau Zuidwestelijke Delta en Delta Overleg geïnvesteerd in versterken van het netwerk en de bestuurlijke verankering van duurzaamheidsafspraken. Concreet resultaat is dat bij Moerdijk in het kader van economie en natuur het natuurmanagementplan en een raamovereenkomst betreffende de PAS en daaraan gekoppelde investeringen in de EHS/watersysteem en landschappelijke versterking bijna rond is. In de samenwerking met ZeeBrAnt heeft de BMF zich ingezet om de EU te betrekken bij een pilot in het kader van een duurzaam havenbeleid. Dit heeft geresulteerd in een afspraak met een secretaris van de EU dit voorjaar om te bezien of dit mogelijk is. Voor 2015 wordt in het Deltri Platform gewerkt aan een nieuwe duurzaamheidsagenda. De BMF beoordeelt de resultaten op dit gebied voor 2014 als teleurstellend, zo ging een bijdrage van Deltri aan fish migration day op het laatste moment niet door vanwege te weinig bestuurlijk commitment.

Begrote uren: 252

Werkelijke uren: 101

Verskil: het aantal uren dat aan de Zuidwestelijke Delta is besteed, werd beperkt door extra inzet van de betreffende medewerker op het veehouderij dossier.

3.2.1.2 Brainport Brabant

Ambitie:

- Bijdragen aan de ontwikkeling van een economisch, sociaal en ecologisch duurzaam woon-, leef- en werkklimaat in de Brainport.
- Stimuleren van de aanpassing van infrastructurale- en mobiliteitsvoorzieningen en mobiliteitsgedrag met het doel zoveel mogelijk voorkomen en anders beperken van milieubelasting.
- Voorkomen van mobiliteitsknelpunten die noodzaken tot aanleg van capaciteitsuitbreiding en aanleg van nieuwe auto-infrastructuur.
- Voorkomen en beperken van schade aan natuur, milieu en leefomgeving voor zover mogelijk en waar onmogelijk, streven naar ruimhartige compensatie in gevallen waar toch tot uitbreiding wordt besloten.

Geplande activiteiten 2014 m.b.t. infrastructuur en mobiliteit:

- Participeren in /bijdragen aan/ zo nodig initiëren van planvorming en projecten rondom mobiliteit en bereikbaarheid, zoals Brainport Avenue, N69, Noordoostcorridor, N279-noord en vliegveld Eindhoven.
- Informeren van belanghebbenden, breder publiek, media over de impact op natuur en leefomgeving en de bescherming daarvan.
- Overleg en afstemming met achterban en andere natuur- en landschapsorganisaties.
- Informeren van politici en bestuurders.
- Gezamenlijke strategie bespreken en uitvoeren.

Verwachte resultaten 2014 infrastructuur en mobiliteit:

- Media, geïnteresseerd publiek, betrokken beleidsmedewerkers en besluitvormers zijn bekend met de opvattingen en voorstellen van de BMF, partners en achterban.
- Deskundige behartiging van natuur- en milieubelangen

Realisatie:

De BMF heeft veel tijd en energie gestoken in het bespreken met haar achterban en andere belanghebbenden en geïnteresseerden van de stukken die in het kader van de planvorming voor het project Brainport Oost en met name het onderdeel de Noordoostcorridor (de Ruit Eindhoven) en het project Grenscorridor N69 (Nieuwe verbinding en Gebiedsimpuls) door de regio (provincie en gemeenten) zijn gepresenteerd.

De zienswijze die BMF in samenwerking met anderen bij Provinciale Staten heeft ingediend op het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) heeft helaas niet tot de wezenlijke bijstellingen geleid waarop de

BMF heeft aangedrongen. Uiteindelijk heeft de BMF eind 2014 gemeend te moeten besluiten beroep in te stellen bij de Raad van State tegen het PIP N69 wegens de niet strikt noodzakelijke maar wel forse aantasting van natuur en landschap, de mogelijke gevolgen voor het beekdalsysteem en de vanwege de tekortschietende uitwerking van het compensatiebeleid.

De BMF heeft in samenwerking met de organisaties en personen die zich hebben verenigd in het Platform Noordoostcorridor een koers uitgezet gericht op het voorkomen en overbodig maken van een verkeersruit om Eindhoven. Tegelijkertijd heeft de BMF i.s.m. het Platform initiatieven genomen om alternatieven op gebied van slimme en duurzame mobiliteit over het voetlicht te brengen. Een onderdeel daarvan was de conferentie voor gemeenteraadsleden, voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen. De conferentie werd zeer druk bezocht. In de zomer van 2014 heeft de BMF samen met het Platform een aantal suggesties gedaan voor een nieuwe koers voor het mobiliteitsbeleid in de Brainportregio. Deze suggesties zijn aan de betrokken bestuursorganen gecommuniceerd. Onderdeel van de werkzaamheden was ook het inspreken op diverse bijeenkomsten, waaronder de Statencommissie M&F, het onderhouden van contacten met de media en het inspelen op de ontwikkelingen in Den Haag.

De inzet van de BMF rondom Eindhoven Airport heeft zich in 2014 geconcentreerd rondom de volgende twee dossiers: de aanpak om te komen tot een nieuw luchthavenbesluit en de beschikbare ruimte voor Eindhoven Airport om door te groeien. Met betrekking tot dit laatste wordt mede op uitdrukkelijk verzoek van de BMF en BOW een nader onderzoek gedaan. Tevens wordt een aanvullende enquête bij omwonenden uitgezet om de overlast in kaart te brengen. Het uiteindelijke doel van deze inspanningen is om een betere balans tussen groei, overlast en het verminderen van klimaatschade te bewerkstelligen.

Geplande activiteiten 2014 m.b.t. Panorama Brainport-Oost:

- ☞ Deelname aan het Bestuurlijk Platform van het Peeln netwerk.
- ☞ Input leveren voor Panorama Brainport-Oost. Hiervoor zal door de BMF een soort 'denktank' worden opgezet met bestaande BMF achterban in het gebied, alsook nieuwe groepen belanghebbenden. Door deze groep zal gezamenlijk gewerkt worden aan alternatieven en oplossingen op gebied van mobiliteit, infra en duurzame gebiedsontwikkeling, die passen in een duurzaam Brabant.
- ☞ Werken aan en in coalities die een positief voorbeeld stellen op het gebied van circulaire stedelijke sub-urbane en rurale economie. Zie paragraaf 2.2.2 Gebiedscoöperaties.

Verwachte resultaten 2014 Panorama Brainport-Oost

- ☞ De verduurzaming ideeën van de BMF voor Brainport-Oost taan bij het Bestuurlijk Platform op de agenda.
- ☞ Diverse documenten, artikelen en bijeenkomsten over gezamenlijke ideeën, voorstellen en mogelijke projecten inzake de duurzame Brainport Brabant.
- ☞ betrokken ambtenaren, politici, bestuurders, media, geïnteresseerde burgers en bedrijven in het gebied weten dat de BMF een alternatief ziet voor realisatie van de Noordoostcorridor.
- ☞ Voor resultaten gebiedscoöperaties zie paragraaf 2.2.2

Realisatie:

De BMF is begonnen te verkennen of in het Middengebied kansen liggen en belangstelling is om initiatieven te ontplooiën op het gebied van agro-ecologische landbouw. De BMF wil daarbij uiteraard mensen, organisaties, bedrijven en instellingen in het Middengebied betrekken. Daarnaast tasten we af of ook in de Peel belangstelling is bij de agrarische sector en de voedingsmiddelenindustrie om stappen vooruit te zetten richting een ecologisch duurzame landbouw en voedselproductie. Het opzetten van initiatieven en uitdragen van ideeën en voorstellen heeft nog niet die omvang aangenomen in 2014 die we ons hadden voorgesteld. Dit werd veroorzaakt door de intensieve werkzaamheden in het kader van de planvorming voor de Ruit. In 2015 zetten we met nieuwe energie in op het doorzetten van initiatieven gericht op agro-ecologische business in het Middengebied. De invalshoek circulaire economie krijgt in de eerste plaats gestalte binnen het initiatief agro-ecologie in het Middengebied.

Begrote uren: 715

Werkelijke uren: 1152

Vershil: Met name rondom de Noordoostcorridor zijn de ontwikkelingen in 2014 in een stroomversnelling terecht gekomen. De communicatie en afstemming met de regionale achterbannen en andere organisaties en het leveren van constructieve bijdragen aan de plan- en besluitvorming, heeft aanzienlijk meer capaciteit gekost dan de BMF heeft voorzien. Hierbij speelt een rol dat de BMF geen leidende maar participerende organisatie is in dit verband.

3.2.1.3 Infrastructuur en mobiliteit (buiten Brainport Brabant)

Ambitie:

- ☞ Voorkomen van ontwikkelingen die leiden tot schade aan natuur, milieu en leefomgeving.
- ☞ Indien onontkoombaar, voor zover mogelijk beperken van schade aan natuur, milieu en leefomgeving en waar ook dat niet mogelijk is, streven naar ruimhartige compensatie.
- ☞ Stimuleren van de aanpassing van infrastructurele- en mobiliteitsvoorzieningen en activiteiten (vliegverkeer) met het doel zoveel mogelijk voorkomen en anders beperken van belasting van natuur- en leefmilieu.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Participatie in/ bijdragen aan/ initiëren van beleidsvorming rondom mogelijke nieuwe infrastructurele- en mobiliteitsontwikkelingen.
- ☞ Informeren van belanghebbenden, breder publiek en media.
- ☞ Overleg en afstemming met achterban en andere natuur- en landschapsorganisaties.
- ☞ Informeren van politici en bestuurders.
- ☞ Gezamenlijke strategie bepalen.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ Media, geïnteresseerd publiek, betrokken beleidsmedewerkers en besluitvormers zijn bekend met de opvattingen en voorstellen van de BMF, partners en achterban.
- ☞ Deskundige behartiging van natuur- en milieubelangen.

Realisatie:

Naast werkzaamheden in het kader van de N279-noord heeft de BMF in 2014 deelgenomen aan enkele bijeenkomsten in het kader van de planvorming voor de capaciteitsuitbreiding van de A58 en A27. In het algemeen viel op dat het moeite kost en nog niet is gelukt om een goed beeld te krijgen van de nut en noodzaak en mate van capaciteitsuitbreiding van de betreffende rijkswegen in het licht van verschillende economische modellen en trends op gebied van mobiliteit. Ook over de potentie van de inzet van ICT voor optimale benutting van rijkswegen bleek moeilijk informatie te krijgen. De indruk bestaat dat dit nog niet bovenaan op de agenda met oplossingsrichtingen staat.

Begrote uren: 104

Werkelijke uren: 154

Vershil: Met name deelname aan overleggen rondom de capaciteitsuitbreiding van de A58 waren niet voorzien en hebben geleid tot een overschrijding van het aantal uren.

3.2.2 Biodiversiteit in rode en witte gebieden

3.2.2.1 Vermaatschappelijking biodiversiteit

Ambitie:

- ☞ Het stimuleren en helpen realiseren van lokale, door de streek gedragen initiatieven.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Voeren van gesprekken met IVN en Brabants Landschap om te zoeken naar raakvlakken en manieren om gezamenlijke ondersteuning van Brabantse burgers op het gebied van biodiversiteit vorm te geven.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ Een uitgewerkt voorstel waarin beschreven staat hoe de BMF denkt dat samenwerking met IVN en Brabants Landschap op het gebied van vermaatschappelijking van biodiversiteit het beste vorm kan krijgen.

Realisatie:

Met het uitbrengen van Brabant Uitvoerend Groen heeft de provincie al in 2012 de kaders aangegeven voor het provinciale natuur- en landschapsbeleid 2012-2022, gevolgd door het uitvoeringsprogramma in december 2013. Aan het IVN en de BMF is vervolgens gevraagd na te denken op welke wijze wij als maatschappelijke organisaties mede invulling konden gaan geven aan de 'verankering in de samenleving' zoals beschreven in paragraaf 2.4 van het uitvoeringsprogramma. Onder andere lag hier de wens van de provincie aan ten grondslag om de samenwerking tussen de Brabantse natuur- en milieuorganisaties te stimuleren en te versterken. Dit verzoek heeft geleid tot een voorstel vanuit BMF/IVN met als titel: "Natuur en samenleving: Vermaatschappelijking en verduurzaming van het groene kapitaal". In het uitwerken van dit voorstel is, met steun van de provincie, begin 2014 veel tijd en energie geïnvesteerd. Vanwege teveel juridische en beleidsmatige haken en ogen heeft de provincie echter in de loop van 2014 besloten om alsnog invulling te even aan het uitvoeringsprogramma middels een subsidieregeling. De BMF heeft hierop een zestal voorstellen ingediend, waaronder twee voorstellen met andere natuur- en milieuorganisaties om toch te werken aan de versterking van de samenwerking, een wens die ook door betrokken organisaties wordt gedeeld.

Begrote uren: 50

Werkelijke uren: 157

Verschil: De keuze om halverwege 2014 een andere lijn te kiezen voor het BrUG uitvoeringsprogramma heeft geleid tot een overschrijding van het aantal begrote uren.

3.2.2.2 Gebiedscoöperaties

Ambitie:

- ☞ Meer draagvlak voor natuur- en milieudoelstellingen creëren door een koppeling te leggen met sociaaleconomische doelstellingen.

Geplande activiteiten:

- ☞ Het bij elkaar brengen van partijen die interesse hebben in en een sleutelrol kunnen spelen bij het oprichten van een gebiedscoöperatie, o.a. vanuit de denktank zoals beschreven onder paragraaf 2.1.2 Brainport Brabant.
- ☞ Met deze initiatiefgroep een eerste opzet maken voor een gebiedscoöperatie.
- ☞ Organiseren van een publieksavond om actieve werkgroep leden te werven.
- ☞ Met deze actieve groep de plannen en doelstelling van de coöperatie uitwerken, de haalbaarheid onderzoeken en (indien haalbaar) voorbereidingen treffen voor de op- en inrichting van een gebiedscoöperatief.

Verwachte resultaten 2014

- ☞ Oprichting gebiedscoöperatie Brainport-Oost.

Realisatie:

In 2014 is een gebiedsinventarisatie uitgevoerd met inzet van een student van de Has; adviesrapport "Verrijking van het Middengebied". Mede naar aanleiding hiervan zijn vele contacten aangegaan in het gebied; met individuele boeren, met particulieren, met andere maatschappelijke organisaties en met overheidsinstanties. Ter uitwerking van ideeën is een bezoek gebracht aan "Hof van Twello", is deelgenomen aan discussies "De Omslag Eindhoven" en zijn verschillende vormen van gebiedsorganisatie en concept ontwikkeling tegen het licht gehouden. Uiteindelijk is het (nog) niet gelukt een gebiedscoöperatie echt op te zetten. Onder andere is het leerproces over de integratie/verweving van deelthema's zoals water, bodem, natuur, biodiversiteit, economie en landbouw in het Middengebied door de BMF aangegrepen om ook intern meer integraal aan het project te werken. De tijdshorizon van het project wordt hierdoor verlengd, maar

de overtuiging is dat het resultaat in kwalitatieve zin gebaat is bij deze aanpak. Daarnaast maakte de voortdurende discussie over al dan niet aanleggen van “de Ruit”, dwars door het betreffende gebied, dat vele discussies over gebiedsontwikkeling vastliepen. De BMF is nog steeds erg positief over de kansen van een gebiedsaanpak in het Middengebied en in 2015 wordt hier integraal aan doorgewerkt.

Begrote uren: 200

Werkelijke uren: 112

Verschil: het aantal uren dat aan gebiedscoöperaties is besteed, werd beperkt door extra inzet van de betreffende medewerker op het dossier verduurzaming veehouderij.

3.2.3 Sluiten van kringlopen (organische stof)

3.2.3.1 Verduurzaming veehouderij

Ambitie:

De BMF streeft naar een veehouderij op regionale schaal, die inzet op kwalitatief hoogwaardige producten, die duurzaam geproduceerd worden op de juiste locaties, met goede landschappelijke inpassing en die geen nadelige effecten heeft op lucht, water, bodem, natuur, leefomgeving en volksgezondheid.

Geplande activiteiten 2014:

- Deelname aan regiegroep de Peelhorst waarbij onze input zich zal focussen op het inbrengen van ideeën rondom de transitie van “industrial-” naar “community farming” (uitkomst Ruwenbergconferentie).
- Deelname aan de commissie Transitie Stad Platteland, waarin 4 keer per jaar de voortgang m.b.t. de transitie in de veehouderij wordt besproken.
- Meedenken aan de invulling van een voorbeeld-gebiedsprofiel waarin recht wordt gedaan aan de denklijn van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Gezonde Voeding.

Verwachte resultaten 2014:

- Verduurzaming van de veehouderij richting 2020, zoals besproken tijdens de Ruwenbergconferentie, is in een eerste stap concreet gemaakt en de verder liggende doelen worden gemarkeerd.

Realisatie:

Op het gebied van de verduurzaming van de veehouderij in Brabant is in 2014 momentum ontstaan om als BMF een bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van een strategische lijn die recht doet aan het gedachtengoed van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Gezonde Voeding, die verder gaat dan alleen ‘meedenken aan de invulling van een voorbeeldgebiedsprofiel’, zoals in eerste instantie in het werkplan opgenomen.

Als uitwerking van de denklijn van de Wetenschappelijke Raad van duurzame landbouw en gezonde voeding is het concept ‘agro-ecologische landbouw’ verkend en is gekeken naar mogelijke manieren om agro-ecologische landbouw in Brabant te introduceren. Hiervoor is de samenwerking aangegaan met de directie strategie van de provincie maar ook met de directie van ZLTO, HAS en andere direct betrokken organisaties. Deze uitwerking wordt ondersteund door Prof. Titonell van de vakgroep Farm Systems Resarch uit Wageningen.

Daarnaast is het netwerk “Goed Boeren” opgericht. Hierin zijn 12 boeren bijeengebracht, die actief bezig zijn met de transitie van de landbouw in verschillende sectoren. Doel van het netwerk is onder andere kennisuitwisseling en inventarisatie van knelpunten. Daarnaast is een belangrijke activiteit Goed Boeren om te laten zien dat de transitie in Brabant in volle gang is en te focussen op positieve voorbeelden.

Verder heeft de BMF het initiatief genomen en zijn de voorbereidingen begonnen om in maart 2015 een bodemconferentie te organiseren waarin boer en burger elkaar kunnen ontmoeten rond hun zorg voor de bodem.

Tot slot heeft de BMF haar eigen visie op veehouderij en landbouw uitgewerkt en deelgenomen aan de Stuurgroep Brabantberaad.

Wat betreft de overige in het werkplan genoemde activiteiten heeft de BMF deelgenomen aan een viertal bijeenkomsten van de Regionale Groep Peelhorst en is deelgenomen aan activiteiten in het kader van Transitie Stad Platteland. De Regionale Groep Peelhorst ondersteunt inhoudelijk en procesmatig de partijen in het netwerk om de ontwikkeling van duurzame landbouw en verbetering van de leefbaarheid te versnellen. Hier komen met name die thema's aan bod die niet zo politiek geladen zijn maar wel belangrijk zijn voor het gebiedsproces (communicatie, innovatie, culturele identiteit, etc.). De bijeenkomsten in het kader van Transitie Stad Platteland hadden vooral het karakter van verkenningen hoe beide ruimtelijke gebieden en – ontwikkelingen kunnen profiteren van elkaars kracht en functies zonder hun eigen karakter te verliezen

Begrote uren: 216

Werkelijke uren: 632

Verskil: Voor de BMF is 2014 een opmerkelijk jaar geweest als het gaat om de activiteiten op het gebied van verduurzaming van de veehouderij. Er zijn een aantal stappen gezet waarmee waar de BMF een duidelijke toegevoegde waarde in het transitieproces laat zien. De (forse) overschrijding in uren is met name toe te rekenen aan de uitbreiding van de activiteiten met betrekking tot het uitwerken van de denklijn van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Gezonde Voeding

3.2.3.2 Organische stof en biobased economy

Ambitie:

- Landbouwproductie die gebruik maakt van natuurlijke processen en bodembeheer op basis van organische materialen (gebruikmakend van natuurlijke kringlopen).

Geplande activiteiten 2014:

- Informatie en argumenten verzamelen en partijen bijeenbrengen rondom het thema: hoe gaan we met ons organisch afval om?
- Gemeenten informeren over de uitkomsten.
- Stimuleren van gemeentelijke biomassa'spleinen t.b.v. compostering.
- De resultaten onder de aandacht brengen en inbrengen in het Brabants Energie Akkoord (zie ook paragraaf 2.6.1 Energiebeleid).

Verwachte resultaten 2014

- Een excursie voor gemeenten naar de gemeente Gemert als voorbeeld hoe een biomassa'splein kan werken.
- Een symposium voor gemeenten over het nut en de noodzaak van composteren voor bodem en kringlopen en de (economische) voordelen.
- Een helder beeld van efficiënte en duurzame inzet van biomassa'stromen binnen gemeenten.

Realisatie:

Het afgelopen jaar heeft de BMF op meerdere fronten tegelijk aan dit thema kunnen werken. Er lag om te beginnen een duidelijk dwarsverband met twee projecten die door de BMF zijn uitgevoerd:

- Showcase 'Goed bodembeheer en schoon water': het maken van gebiedsafspraken over inzet organische reststromen.
- 'Compostering in bebouwde omgeving': het betrekken van burgers bij bodem.

Deze projecten zijn buiten het reguliere urenbudget (dus met financiering van derden) uitgevoerd, maar de opgedane ervaring en kennis is ingezet in andere discussies, artikelen, bijeenkomsten en presentaties die in het kader van 'organische stof en biobased economy', zoals:

- Korte film "Nieuw leven voor de aarde" over "De noodzaak van een ander bodembeheer" (zie Youtube).
- Beeld van kwantiteiten en kwaliteiten biomassa'stromen op gemeentelijk niveau.
- Opstellen factsheet "bodem versus brandstof".
- Standpuntbepaling "inzet biomassa als brandstof op boerderijen" t.b.v. Brabants Energieakkoord.
- Deelname aan lokale discussies over inzet biomassa voor brandstof (Alphen, Lieshout).

- ✚ Voorbereiding consortium en deelname studiedag "bioraffinage".
- ✚ Discussieavond over dit thema van Vereniging Milieuprofessionals.
- ✚ Artikel in Brabants Dagblad "gemeenten bezuinigen compostering weg".
- ✚ Bijdrage aan "Voedsel anders conferentie" in februari 2014.

Naar aanleiding van de genoemde Voedselconferentie, waar door de BMF verschillende workshops zijn verzorgd over inzet organische reststromen en kringlooplandbouw, is besloten om in 2015, het jaar van de bodem, een "Bodem Anders" conferentie te organiseren over dit thema. De BMF heeft zich daarbij opgeworpen als initiatiefnemer en "gastheer" en de conferentie naar Brabant gehaald. De voorbereidingen hiervan zijn opgestart in 2014.

Met het organiseren van de Bodem Anders conferentie beoogt de BMF, als maatschappelijke organisatie, het onderwerp te verbreden naar/verbinden met andere maatschappelijke organisaties en thema's. Onder andere is hiervoor aansluiting gezocht bij Down2earth, een netwerk van organisaties en personen die gestructureerd aandacht willen vragen voor kwaliteit bodembeheer en inzet organische reststoffen.

De specifieke inzet richting gemeenten is uiteindelijk beperkt gebleven als gevolg van het feit dat de meeste Brabantse gemeenten afgelopen jaar net nieuwe meerjaren afspraken hebben gemaakt met de afnemers/ verwerkers van hun organische afvalstromen. De BMF heeft toen besloten het aanjagen van de discussie over efficiënte en duurzame inzet van biomassastromen te verschuiven richting publieke opinie/maatschappelijke discussies.

Begrote uren: 180

Werkelijke uren: 129,5

Verschil: het aantal uren dat aan 'organische stof en biobased economy' is besteed, werd beperkt door extra inzet van de betreffende medewerker op het dossier verduurzaming veehouderij.

3.2.4 Ruimtelijke kwaliteit

3.2.4.1 Strategische discussie ruimtelijke ordening/ruimtelijke kwaliteit

Ambitie:

- ✚ Bewaken en bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit in Brabant.

Geplande activiteiten 2014 m.b.t. de strategische discussie ruimtelijke ordening en -kwaliteit:

- ✚ Indien relevant en noodzakelijk levert de BMF input voor de strategische discussie ruimtelijke ordening via visies, zienswijzen, inspraakreacties etc.
- ✚ De BMF levert op vraag van de provincie Noord-Brabant of regionale partijen input in relevante overleggen en werkgroepen, bijvoorbeeld in het kader van de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij, de herijking EHS of gebiedsuitwerking Oostelijke Langstraat.

Verwachte resultaten 2014 m.b.t. de strategische discussie ruimtelijke ordening en -kwaliteit:

- ✚ De BMF heeft input geleverd in dossiers zoals MIRT, Structuurvisie, Verordening Ruimte, nieuwe Omgevingswet, Havenvisie etc.
- ✚ De BMF heeft input geleverd voor strategische discussies in overleggen en werkgroepen, bijvoorbeeld over solitaire glastuinbouw.

Geplande activiteiten 2014 m.b.t. stagnerende beleidsrealisatie:

- ✚ Voor alle vier de Brabantse regio's worden de beleidsafspraken, die in het Regionaal Ruimtelijk Overleg zijn gemaakt, geanalyseerd aan de hand van BREEAM-NL Gebiedsontwikkeling. Dit is een methode, waarmee de duurzaamheidsprestaties van een heel gebied kunnen worden beoordeeld.
- ✚ Naar aanleiding van de analyse zal per RRO een gesprek worden georganiseerd om de bevindingen te delen en te verifiëren.
- ✚ Vervolgens zal een aantal concrete handelingsperspectieven worden uitgewerkt en besproken met o.a. de regio's en de provincie Noord-Brabant.

Verwachte resultaten 2014 m.b.t. stagnerende beleidsrealisatie:

☞ De BMF heeft per regio een kansenkaart voor gebiedsopgaven opgesteld.

Realisatie:

Op het gebied van de strategische discussie ruimtelijke ordening en –kwaliteit heeft de BMF in 2014 onder andere inbreng geleverd voor de Verordening Ruimte, met name op de onderdelen veehouderij, mestverwerking en intensieve teelten, waarbij met name werd ingestoken op een dier-standstill voor Brabant. Ook is samen met de achterban op de tussentijdse wijzigingen van de Verordening Ruimte Kaartaanpassingen gereageerd. De BMF heeft een reactie ingediend op de Wijziging Wet Dieren en Gezondheid, de ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe Omgevingswet zijn bijgehouden en er is een strategienotitie PAS geschreven. Ook heeft de BMF zich bezig gehouden met het dossier 380kV.

Wat betreft relevante werkgroepen en overleggen heeft de BMF onder andere deelgenomen aan de Provinciale Omgevings Commissie, de werkgroep Natuur en Landschap en de werkgroep Soortenbeleid. Inhoudelijk heeft de BMF in de werkgroepen Natuur en Landschap en Soortenbeleid o.a. haar zorg uitgesproken over het ontbreken van middelen bij SBB voor grondverwerving ten behoeve van het realiseren van EHS en de inrichting van leefgebieden (eigen bijdrage 15 tot 50%). Daarnaast heeft de BMF zich hard gemaakt voor subsidietoekenning voor een periode van 3 jaar waarin een project afgerond moet zijn. Hierdoor wordt o.a. meer recht gedaan aan het feit dat meerwaarde gecreëerd kan worden door in samenwerking met diverse partijen naar meer integrale oplossingen te zoeken en de tijd en voorbereiding die nodig is voor dergelijke afstemming.

De activiteiten voor de herijking van de EHS worden in de volgende paragraaf separaat beschreven.

Wegens vertrek van de medewerker met kennis en achtergrond op het gebied van BREEAM-NL zijn de activiteiten met betrekking tot de stagnerende beleidsrealisatie niet van de grond gekomen. Deze uren zijn opgegaan in de uren voor de strategische discussie ruimtelijke ordening en –kwaliteit.

Begrote uren: 276

Werkelijke uren: 287

Verschil: er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren.

3.2.4.2 Herijking EHS

Herijking EHS maakte in eerste instantie geen apart onderdeel uit van het reguliere werkplan voor 2014, maar was (in zeer beperkte vorm) voorzien onder 'strategische discussie ruimtelijke ordening- en kwaliteit. In de uiteindelijke beschikking eind 2014 is door de provincie ervoor gekozen de werkzaamheden voor dit onderwerp als aanvullend op de reguliere subsidie te beschouwen. In deze paragraaf wordt apart ingegaan op de realisatie.

Realisatie:

In 2014 zijn er 10 ambtelijke overleggen en 6 bestuurlijke overleggen geweest over de herijking van de EHS c.q. het overleg natuurnetwerk Brabant. Inhoudelijk is onder andere aan de volgende items aandacht besteed:

- ☞ het investeringsreglement;
- ☞ Natura 200-PAS en EHS;
- ☞ beheerplannen N2000;
- ☞ bestuursovereenkomsten N2000;
- ☞ Inhoud en functioneren werkeenheden o.a. plan van aanpak, werkplan, strategie;
- ☞ transitie DLG;
- ☞ de samenwerkingsovereenkomst sok;
- ☞ voortgang grondverwerving;
- ☞ financiering van de grondverwerving;
- ☞ overdracht gronden van BBL naar eindbeheerders;

- ☞ meerjaren programmering;
- ☞ herbegrenzing EHS;
- ☞ aanpak overbegrenzing EHS;
- ☞ personele inzet bij projecten.

Inhoudelijk gezien was bij de opdrachtverlening ook uitgegaan van een terugkoppelingsactiviteit vanuit de BMF over de herijking c.q. het natuurnetwerk inclusief Groen Ontwikkefonds Brabant (GOB) naar de totale achterban van BMF en terreinbeherende organisaties. Aangezien in 2014 inhoudelijk nog niet alle aspecten m.b.t. het groenfonds geregeld waren, heeft de BMF in samenspraak met betrokken provincieambtenaren en de TBO's besloten deze bijeenkomst uit te stellen en dan meteen ook de eerste ervaringen die met het GOB zijn opgedaan mee te nemen.

Begrote uren: 100

Werkelijke uren: 109

Verskil: Er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren.

3.2.4.3 Ondersteuning achterban

De achterban en de BMF hebben van oudsher een hechte relatie met elkaar. Afstemming en samenwerking is van groot belang. Groepen behartigen waar mogelijk zelf hun belangen op lokale onderwerpen. De BMF informeert haar achterban, speelt op aanvraag een adviserende of ondersteunende rol en is bij bepaalde provinciale onderwerpen (mede) verantwoordelijk voor de strategische discussies. De BMF benut de lokale deskundigheid van de groepen om de discussie optimaal te kunnen voeren. Daarnaast is de achterban voor de BMF van groot belang voor het signaleren van problemen en kansen in Brabant.

In 2014 zal ook weer ingezet worden op het werven en binden van nieuwe achterban. Er zijn vele nieuwe en bestaande groepen, die aan de slag willen/zijn op onderwerpen of projecten die een 'gemene deler' hebben met wat de BMF belangrijk vindt. De BMF zoekt naar mogelijkheden om deze groepen (tijdelijk) aan zich te binden.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Vraagbaak functie: het beantwoorden van vragen van groepen burgers op het gebied van natuur, milieu en landschap.
- ☞ Inhoudelijke ondersteuning van de achterban op het gebied van o.a. bestemmingsplannen en handhaving en compensaties.
- ☞ Ondersteuning aan vrijwilligers die voor de BMF plaatsnemen in relevante ruimtelijke overleggen.
- ☞ Onderzoeken van de mogelijkheden om nieuwe natuur- en milieugroepen en tijdelijke netwerken te organiseren, te werven en eventueel te binden.

Realisatie:

In 2014 zijn er veel ondersteuningsverzoeken en vragen vanuit de achterban bij de BMF binngekomen. Concreet ging het om ondersteuning en advies bij bestemmingsplannen, zoals Oosterhout, de Rondweg te Rucphen, Boekels Ven, een woonwagenkamp in het Dommeldal, Bestemmingsplan Breda zuid, hockeyvelden Markdal, uitbreiding outdoor recreatiebedrijf Reuselhoeve in natte natuurparel Moergestelse Gement, kassen en intensieve teelten en de effecten op natuur en landschap. Ook heeft de BMF een lokale groep ondersteund bij het vormgeven van een visie boomteelt en een passende bescherming van het dassenleefgebied langs de Maas. Verder heeft de BMF bijgedragen aan de inbreng op de Structuurvisie Buitengebied Woensdrecht, waar de achterban ook mede namens de BMF deelneemt in de klankbordgroep en heeft de BMF de achterban ondersteund bij deelname in de overleg groepen van Aviolanda Woensdrecht. In een aantal gevallen heeft de BMF samen met de groepen of de burgers overleg gevoerd met de gemeente.

De veehouderij blijft een belangrijk dossier, waarop (nieuwe) groepen en burgers de BMF om advies vragen. Met name in de gemeenten Reusel De Mierden, Hilvarenbeek en Alphen-Chaam spelen dossiers waar in de lokale plannen ruimte wordt geboden aan de veehouderij boven de

maximum grens volgens de passende beoordeling MER.

Naast ondersteuning biedt de BMF ook advies, bijvoorbeeld over mestverwerkers in Bergeijk, Moerstraten en Landerd. Andere kwesties waarin de BMF in 2014 heeft geadviseerd zijn kapvergunningen en de feitelijke en juridische mogelijkheden om crossen in de natuur te weren. Een nieuw fenomeen is het gebruik van drones. De achterban maakt zich zorgen over het gebruik van drones in natuurgebieden en vraagt zich af wat de effecten zijn voor N2000 gebieden?

Met betrekking tot de mogelijkheden om nieuwe natuur- en milieugroepen en tijdelijke netwerken te organiseren, te werven en eventueel te binden, is op initiatief van de Raad van Toezicht een denktank geformeerd om te onderzoeken hoe de band tussen de achterban en de BMF kan worden versterkt en hoe de achterban kan worden verbreed. Hiervoor is een enquête uitgezet onder de bestaande groepen. Uitkomst van deze enquête is dat de BMF samen met de achterban een aantal aansprekende (regionale) thema's gaat aansnijden in regiobijeenkomsten om meer mensen betrokken te krijgen en de verbinding te leggen met andere organisaties in de omgeving.

Verder heeft de BMF vier goed bezochte bijeenkomsten georganiseerd voor groepen en burgers in de overbelaste veegebieden, waarbij Verordening Ruimte, BZV en urgentiegebieden centraal stonden. Ook door boeren en de politiek werden de bijeenkomsten bezocht.

Begrote uren: 200

Werkelijke uren: 286,5

Verschil: de overschrijding van het aantal uren is te verklaren door het feit dat het organiseren van vier bijeenkomsten voor burgers in overbelaste gebieden in het werkplan niet voorzien was.

3.2.5 Water

3.2.5.1 Waterbeleid

Ambitie:

☞ Op het gebied van water sluit de BMF aan bij de doelen en ambities zoals geformuleerd in de Kaderrichtlijn Water.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Deelname aan relevante overleggen zoals de Klankbordgroep Schoon Water voor Brabant, Platform Water en Deltaplan Hoge Zandgronden.
- ☞ Delen en verder opvolgen uitkomsten symposium 'Klimaat voor Water'.
- ☞ Analyseren van kansrijke projecten vanuit o.a. de Klimaatbestendige Stad en in de rol van makelaar verschillende uitvoerende partijen aan elkaar koppelen.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ De BMF heeft het algemeen natuur- en waterbelang behartigd in relevante overleggen en samen met de achterban relevante gebiedskennis aangeleverd.
- ☞ Minimaal 2 geslaagde 'matches' tussen kansrijke projecten en uitvoeringspartners, 1 binnen bebouwd gebied en 1 op het gebied van bodem en waterberging.
- ☞ Bijdrage geleverd voor het op te stellen provinciale Waterplan.

Realisatie:

De BMF heeft in 2014 geïnvesteerd in het verder opbouwen van een netwerk van beleidsmakers en bestuurders rondom het onderwerp water. Aan het begin van het jaar heeft de BMF in dit kader een succesvol watersymposium Klimaat voor Water georganiseerd.

In relevante overleggen zoals de Klankbordgroep Schoon Water voor Brabant, Platform Water en Deltaplan Hoge Zandgronden heeft de BMF met name ingezet op het tegengaan van verdroging (conform het werkplan) en het beïnvloeden van het grondwaterbeleid (waar het beregeningsbeleid onderdeel van is). Zo heeft de BMF zelf twee projectvoorstellen ingediend in het kader van het Deltaplan Hoge Zandgronden en daarvoor de betrokken partners (terreinbeheerders en Brabant Water) bij elkaar gebracht. Daarnaast is de provincie vorig jaar

gaan voorsorteren op een nieuw provinciaal Milieu- en Waterplan en ook die activiteiten heeft de BMF actief gevolgd.

De BMF heeft ook verschillende bijeenkomsten bijgewoond in het kader van het project 'Mozaïek Brabant', waarin de provincie actief de thema's water en ruimte verbindt en een nieuw toekomstperspectief voor Brabant wil schetsen. Daarbij heeft de BMF in de beleidsbeïnvloeding vooral de nadruk gelegd op de meerwaarde van het verbinden van waterbeleid en ruimtelijk beleid. Door waterbeleid te koppelen aan een ruimtelijk kader, kan de provincie aangeven welke belangen (natuur, agrarisch, industrie, bewoners etc.) in welke gebieden het zwaarst moeten wegen. Bovendien doet een dergelijke koppeling veel meer recht aan het feit dat water deel uitmaakt van een systeem, dat de grenzen van gemeenten en waterschappen overschrijdt.

Door een plotselinge personele wissel is het analyseren van kansrijke projecten vanuit o.a. de Klimaatbestendige Stad niet van de grond gekomen.

Begrote uren: 120

Werkelijke uren: 201

Verskil: de urenoverschrijding is met name toe te schrijven aan de uitvoering van het symposium 'Klimaat voor Water'. Verder zijn er naar aanleiding van de personele wisseling ongeplande uren besteed aan overdracht en inwerken.

3.2.5.2 Verdroging

Ambitie:

- ☞ Terugdringen van de verdroging in Brabant.
- ☞ Klimaatbestendig maken van de Brabantse watersystemen ook vanuit het oogpunt van veiligheid.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Bijeenbrengen van relevante stakeholders en uitvoeringspartijen voor het realiseren van een nieuw weidevogelgebied.
- ☞ Formeren klankbordgroep.
- ☞ Organiseren startbijeenkomst.
- ☞ Start met het vastleggen van contracten en een afsprakenkader voor de realisatie van het gebied.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ De klankbordgroep functioneert.
- ☞ De eerste contracten zijn afgesloten.

Realisatie:

Als gevolg van de plotselinge personele wisseling waar de BMF begin 2014 op het gebied van water mee te maken had en de tijd die is verstreken met het invullen van de vacature, heeft de BMF de werkzaamheden voor de nieuwe medewerker tot het einde van het jaar opnieuw moeten prioriteren. Uiteindelijk is er voor gekozen om de geplande werkzaamheden op het gebied van de weidevogelgebieden te laten vallen en te focussen op de waterbeleid werkzaamheden zoals beschreven in de paragraaf hierboven.

Begrote uren: 150

Werkelijke uren: 2

Verskil: het verschil in uren is het gevolg van een noodgedwongen herprioritering van werkzaamheden.

3.2.6 Energie

3.2.6.1 Energiebeleid

Ambitie:

- ☞ Brabant fossiel vrij.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Bij elkaar brengen van een initiatiefgroep voor een Brabants Energie Akkoord (o.a. de BZW, SER Brabant, TUE en TELOS). Gezamenlijk formuleren van een strategie hoe te komen tot een breed gedragen Brabants Energieakkoord en welke partijen daarvoor aan tafel moeten zitten.
- ☞ Organiseren van Brabantbrede consultatiebijeenkomsten.
- ☞ Verzamelen input en opstellen tekst.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ Een breed gedragen Brabants Energie Akkoord.

Realisatie:

In 2014 is de kwartiermakers groep voor een Brabants Energieakkoord met daarin BMF, SER, TELOS, TUE, BZW, ZLTO, VEC en de provincie meerdere malen bijeen geweest om gezamenlijk ambities, richting en structuur te bepalen voor een Brabants Energieakkoord. In specifieke werkgroepen zijn vervolgens versnellingscases en slimme verbindingen besproken. De BMF is met name actief geweest in de werkgroep Gebouwde Omgeving. Rondom de provinciale verkiezingen in maart 2015 zal het Brabants Energieakkoord worden gepresenteerd.

Begrote uren: 185

Werkelijke uren: 150

Verschil: er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren.

3.2.6.2 Energieopwekking

Ambitie:

- ☞ In 2025 is 50% van de Brabantse energie duurzaam en het liefst lokaal opgewekt en waar mogelijk zijn lokale duurzame energie-initiatieven betrokken.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Organiseren van netwerkbijeenkomsten LDE Brabant om kennis te delen.
- ☞ Ontwikkelingen volgen op het gebied van kernenergie en schaliegas en, indien nodig, lokale groepen ondersteunen bij het reageren op niet-duurzame energieopwekking.

Resultaten 2014:

- ☞ 2 tot 4 netwerkbijeenkomsten LDE Brabant.

Realisatie:

Op 4 juni is in samenwerking met de Bernhezer Energie Coöperatie (BECO) een LDE Brabant netwerkbijeenkomst georganiseerd in Heesch, waarbij inhoudelijk aandacht is besteed aan Buurkracht en nieuwe verdienmodellen. Op 18 november is samen met Coöperatie Duurzaam Drimmelen een LDE netwerkbijeenkomst georganiseerd in Made. Inhoudelijk ging het bij deze bijeenkomst opnieuw over Buurkracht, maar ook over KlimaTeams en werden de activiteiten van de Coöperatie Duurzaam Drimmelen zelf nader toegelicht. Een verslag van de bijeenkomsten is terug te lezen op www.ldebrabant.nl.

Op het gebied van schaliegas zijn de contacten met de lokale groepen onderhouden, maar hebben geen grote activiteiten plaatsgevonden.

Geplande uren: 164

Werkelijke uren: 169,5

Verschil: er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren.

3.2.7 Voedsel

Ambitie:

- ☞ Kennisuitwisseling op gang brengen in Brabant op het gebied van duurzaam voedsel.

Geplande activiteiten 2014:

- ☞ Samen met de HAS Den Bosch en ZLTO voor het Brabants Netwerk Stadslandbouw 3 tot 4 kennisdelingsbijeenkomsten organiseren.
- ☞ Bij elkaar brengen en kennisuitwisseling tot stand brengen door middel van het organiseren van bijeenkomsten tussen een aantal bestaande stedelijke voedselnetwerken, zoals die van Den Bosch (o.a. Bossche Boeren), Tilburg, Oss (bijv. Landschapsbeheer Oss), Eindhoven (bijv. rondom Trefpunt Groen Eindhoven), Hierbij zullen ook 'prille' initiatieven worden uitgenodigd om hen te motiveren echt aan de slag te gaan.
- ☞ Vervullen van een vraagbaakfunctie voor individuele burgers die met duurzaam voedsel aan de slag willen en gemeentelijke ambtenaren die in het veld voedselinitiatieven proberen verder te krijgen.
- ☞ Met inzet van een vrijwilliger en studenten per Brabantse regio de huidige stand van zaken op gebied van regionaal duurzaam voedsel onderzoeken en de maximale mogelijkheden voor over 10 jaar vaststellen.
- ☞ Projectacquisitie.

Verwachte resultaten 2014:

- ☞ Het Brabantse Stedennetwerk komt 3-4 keer bij elkaar op locatie.
Er is een vorm gevonden voor permanente ondersteuning van dit netwerk.
- ☞ Minimaal 1 bijeenkomst voor het verbinden van bestaande voedselnetwerken.
- ☞ Onderzoeksrapport/presentatie 30% uit eigen regio.
- ☞ Minimaal financiering voor 1 projectvoorstel gerealiseerd.

Realisatie:

In samenwerking met ZLTO, HAS Den Bosch en provincie is in 2013 een aanvang gemaakt met de opzet van een Brabants Netwerk Stadslandbouw (BNS), met als doel gezamenlijk de mogelijkheden van stadslandbouw te verkennen, nieuwe ontwikkelingen te stimuleren en kennis uit te wisselen. In 2014 zijn door BNS vier bijeenkomsten georganiseerd. De BMF, ZLTO en HAS bereidden telkens de agenda en locatie voor. Aan de bijeenkomsten namen steden deel zoals Breda, Bergen op Zoom, Oss, Tilburg, Den Bosch en Eindhoven. Incidenteel namen ook kleinere gemeenten deel (zoals Haaren), omdat ook in dorpen de mogelijkheden van Stadslandbouw worden verkend. Ook de Provinciale Raad voor de Gezondheid en ZZP-ers, die actief zijn op stadslandbouwgebied zijn bij het netwerk betrokken. WUR Wageningen ondersteunde BNS met kennis en faciliteiten. In 2015 zal de dag van de Stadslandbouw plaatsvinden in Brabant, waarbij ook de provincie is betrokken. BNS heeft als klankbordgroep gediend en ideeën (kennismaking met Dorpslandbouw) aangereikt voor de inspiratiereis de dag voorafgaand. Samen met de andere partners heeft de BMF tijd en energie gestoken in het zoeken naar financiering voor een continue operationele organisatie onder het BNS. Vooralsnog is dit nog niet gelukt.

Een team van studenten van Wageningen University, samengesteld uit diverse disciplines en nationaliteiten, heeft op verzoek van de BMF de 'theoretische zelfvoorzienendheid' van Brabant berekend door de Brabantse productie te vergelijken met wat de Brabander zelf consumeert. De uitkomst is dat voor sommige producten, zoals melk, vlees, eieren en aardappelen de zelfvoorzienendheid erg hoog is (soms meer dan 1000%), maar voor graan en veevoer is deze dan weer erg laag. Volgens de studenten is het mogelijk dat Noord-Brabant geheel zelfvoorzienend wordt op het gebied van voedselconsumptie, maar dat vraagt om meer aandacht voor afzet van lokale producten. Stadslandbouw kan hierbij een goede rol spelen. Het volledige onderzoeksrapport, de brochure en de eindpresentatie staan op de BMF website <http://www.brabantsemilieufederatie.nl/nieuws/studentenonderzoek-zelfvoorzienendheid-brabant/>

In het kader van onze doelstellingen op het gebied van ondersteunen van burgers die aan de slag willen met duurzaam voedsel, heeft de BMF samenwerking gezocht met de van oorsprong Belgische organisatie Velt. Onder de noemer van thematisch sociaal-cultureel werk, helpt Velt al 40 jaar mensen om een ecologische levensstijl te ontwikkelen in huis, tuin en daarbuiten. Velt sluit daarmee aan op de groeiende behoefte van mensen om 'eco-actief' te worden in eigen omgeving. Ze hebben 14.500 gezinnen als lid waarvan 1.800 in Nederland (vooral in Noord-Brabant met o.a. groepen in Eersel, Eindhoven, Gemert en Bergeijk) en groeien met name in Nederland nog steeds.

Velt wil graag het opzetten van lokale werkgroepen op het gebied van ecologisch moestuinieren uitbouwen, maar mist in Nederland het organisatorische netwerk hiervoor. Gezamenlijk hebben Velt en de BMF in 2014 gewerkt aan een projectvoorstel voor de provinciale subsidieregeling Natuur en Samenleving. Het voorstel bestaat uit drie onderdelen:

1. Opzet van minimaal drie Samentuinen.
2. Opstart van lokale Velt afdelingen, dekkend over Brabant.
3. Train de trainer: 5 docenten worden opgeleid in Brabant.

Begin 2015 is dit projectvoorstel gehonoreerd.

Ook heeft de BMF samen met Velt en de Natuur- en Milieufederaties van Overijssel en Noord-Holland een voorstel ingediend bij het landelijke Prins Bernard Cultuurfonds om 25 docenten op te leiden en een nieuw boekingssysteem voor het reserveren van opleidingen te ontwikkelen. Medio maart 2015 wordt de uitslag verwacht.

Begrote uren: 150 uur

Werkelijke uren: 193 uur

Verschil: de overschrijding van het aantal uren ligt aan het feit dat mede op verzoek van de provincie het BNS een aantal keer extra bij elkaar is geweest om de dag van de Stadslandbouw alsook de inspiratiereizen mee op te zetten.

4. Communicatie, politiek, algemeen

4.1 Communicatie

Uit het werkplan 2014:

In 2014 zet de BMF verder in op communicatie langs de volgende lijnen, waarbij de verantwoordelijkheid voor het effectief inzetten van communicatie als middel om doelstellingen uit het werkplan te realiseren, wat meer bij de medewerkers zelf zal worden gelegd.

- 👉 Inzet van sociale media zoals Facebook en Twitter.
- 👉 Bijhouden website. Tevens zijn uren gereserveerd voor het voorbereiden van een website-vernieuwing in 2015.
- 👉 Opstellen en versturen nieuwsbrieven, liefst elke maand - in een oplage van 1200 - naar onze achterban en andere geïnteresseerden.
- 👉 Het uitbrengen van persberichten, afhankelijk van de actualiteit, naar diverse nieuwsmedia. In de praktijk gebeurt dit gemiddeld 1x per 14 dagen.
- 👉 Het opstellen en communiceren van een publieksvriendelijk en toegankelijk verslag van de belangrijkste activiteiten en hoogte- en dieptepunten van het afgelopen jaar.
- 👉 Het continueren van de achterbanbijeenkomsten en het persoonlijk contact met onze achterban.
- 👉 Het organiseren van specifieke bijeenkomsten zoals de jaarlijkse Warandelezing.

Realisatie:

In 2014 is verder ingezet op communicatie via sociale media. Het aantal vind-ik-leuks op Facebook steeg van 785 naar 862 en het aantal volgers op Twitter steeg van 355 naar 542.

Achter de schermen is hard gewerkt aan het realiseren van een volledig vernieuwde website die begin 2015 is gelanceerd.

In 2014 zijn 11 nieuwsbrieven verstuurd (juli/augustus gecombineerd) naar ruim 1100 abonnees. Eind 2014 is de opzet van de nieuwsbrief gewijzigd. Er worden intro's in de nieuwsbrief gezet met een link naar de website voor het volledige artikel. Op die manier kunnen mensen snel scannen wat interessant voor hen is en worden mensen actief naar de website geleid.

Er is – zeker met de komst van een nieuwe communicatiemedewerker in september 2014 – actief werk gemaakt van het benaderen van de media om de standpunten van de BMF onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Met succes, want de BMF was regelmatig in de Brabantse media te vinden. Vooral rond inhoudelijk thema's als de veehouderij en

de 380kV-hoogspanningslijn, maar ook met publieksacties als de Nacht van de Nacht en de Vlees noch Vis-actie na carnaval.

In 2014 hebben twee achterbanbijeenkomsten plaatsgevonden. Op 8 januari werd met de achterban van gedachten gewisseld over de Verordening Ruimte en de te ontwerpen maatlat voor de veehouderij en op 4 november ging het onder andere over de PAS en geothermie. Uit een enquête onder de achterban kwam de behoefte aan meer afstemming naar voren. Er is daarom afgesproken dat er weer regiobijeenkomsten gaan worden georganiseerd in 2015.

De Warandelezing die jaarlijks wordt georganiseerd met Brabants Dagblad, Tilburg Sustainability Center en Academic Forum was in 2014 wederom een succes. Er kwamen 175 mensen luisteren naar een verhaal van Jan Rotmans over transities, gevolgd door een coreferaat van Harry te Riele over de transitie van de Brabantse veehouderij.

Begrote uren: 830

Werkelijke uren: 812,5

Verschil: er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren

4.2 Politiek

Uit het werkplan 2014:

Sinds 2011 zijn de gesprekken met de provinciale politiek geïntensiveerd. Gemiddeld 1 keer per jaar is er contact met alle politieke partijen over actuele en strategische Brabantse aangelegenheden. Individuele beleidsmedewerkers worden gestimuleerd om voor relevante dossiers zelf actief contact te zoeken met de politieke partijen maar ook via de sociale media wordt contact gehouden met individuele Statenleden.

Daarnaast probeert de BMF op beleidsmatig gebied in een zo vroeg mogelijk stadium invloed uit te oefenen en input te leveren. Hiervoor worden o.a. de agenda's van diverse relevante commissies van Provinciale Staten gevolgd en -indien nodig- wordt contact opgenomen met fracties en/of een schriftelijke reactie gestuurd naar de betreffende commissies en Provinciale Staten.

Verder is de BMF aanwezig bij Provinciale Statenvergaderingen zodra er belangwekkende dossiers aan de orde zijn en is er op directieniveau regelmatig contact met leden van Gedeputeerde Staten.

Tot slot is ook Brabant afhankelijk van wat er in Den Haag gebeurt. De samenwerking met de andere federaties, op het gebied van o.a. de veehouderij zal gecontinueerd worden. Dit loopt vaak parallel met beleidsbeïnvloeding in Den Haag.

Realisatie:

In 2014 is weer een algemene ronde langs de fracties in Provinciale Staten gemaakt. Daarnaast is op specifieke dossiers regelmatig contact geweest met woordvoerders, fracties, Statencommissies of de Staten als geheel. In 2014 hebben die contacten zich vanwege de actualiteit en urgentie met name gericht op de veehouderij. In 2015 worden die inspanningen bewust weer verbreed naar het hele werkterrein van de BMF.

Op 7 maart is voor de tweede keer de Brabantse Prinsessendag georganiseerd, waarvoor alle vrouwelijke Raads- en Statenleden in Brabant zijn uitgenodigd. Er werden drie praktijkbezoeken afgelegd aan burgerinitiatieven op het gebied van voedsel, energie en biodiversiteit.

Verder is de BMF aangesloten bij verschillende werkbezoeken van Kamerleden aan Brabant die in het teken stonden van de veehouderij.

Begrote uren: 100

Werkelijke uren: 61,5

Verschil: het aantal uren dat aan politiek is besteed, werd beperkt door extra inzet van de

betreffende medewerker op het veehouderijdossier (urgentieteam).

4.3 Algemeen

Tot slot zijn in het werkplan specifiek uren gereserveerd voor coördinatie (400 uur) en beschikt elke medewerker over een aantal vrij te besteden uren om actualiteiten op te volgen of te werken aan deskundigheidsbevordering (totaal 350 uur).

Coördinatie begrote uren: 400

Werkelijke uren: 574,5

Vershil: het aantal coördinatie uren is overschreden omdat in 2014 gewerkt is aan het uitwerken en implementeren van een nieuwe organisatie indeling in clusters en vliegwielen. Voor meer informatie zie het BMF Werkplan 2015. Verder zijn er meer uren besteed dan voorzien aan gesprekken met de provincie over de manier waarop de samenwerking met de BMF in de toekomst vormgegeven kan worden.

Actualiteiten/deskundigheidsbevordering geplande uren: 350

Gerealiseerd: 367,5

Vershil: er is geen significant verschil tussen begrote en werkelijk bestede uren.

5. Projecten

5.1 Algemeen

De Brabantse Milieufederatie acquireert actief projecten die in lijn liggen met de drie speerpunten van het BMF-beleid: biodiversiteit, nutriëntenkringloop en klimaat/CO2.

Niet alleen zorgt dit voor een bredere financiële basis, op deze manier wil de BMF op een proactieve manier bijdragen aan het realiseren van een duurzaam Brabant.

Voor elk project wordt richting opdrachtgever een uitgebreide projectverantwoording opgesteld. Vandaar dat we hier volstaan met een korte opsomming.

Hieronder volgen kort de projecten die met externe financiering in 2014 zijn gerealiseerd.

5.2 Lijst Projecten 2014

In 2014 is gewerkt aan:

- 🌊 Kansen en kuilen boven water (Brabant Water)
- 🌊 Communicatie Geothermie (Brabant Water)
- 🌊 Dialoog Peelhorst & Handvaten (Provincie)
- 🌊 Composteren in de bebouwde omgeving, burger aan zet (Provincie)
- 🌊 Klimateams V (gemeente Eindhoven en gemeente Geldrop)
- 🌊 Klimateams VI (Thuis, Woonbedrijf, gemeente Eindhoven)
- 🌊 Kraanvogel in Kempenbroek (Stichting Ark)
- 🌊 Maatlat/BZV (Provincie)
- 🌊 Nacht van de Nacht (NPL)
- 🌊 SKB Showcase (SKB, Provincie, LIB)
- 🌊 Waterbeheerplannen (TBOs)
- 🌊 Stook je Rijk 2014 (Agentschap NL)
- 🌊 Natuurontwikkeling t.b.v. Das en Patrijs (Het Groene Woud)
- 🌊 Nieuwe Binding (NPL)
- 🌊 Friendraising (NPL)
- 🌊 Buurkracht (Enexis)
- 🌊 Energiestrijd (Meneer de Leeuw)
- 🌊 Kleur uw Gemeente Groen (NPL)
- 🌊 Voetafdruk (NPL)

6. Werkplan 2015

In 2015 blijft de BMF zich inzetten als aanjager van een duurzame ontwikkeling en als aanjager van transities. Transities die nodig zijn om antwoorden te vinden op de vragen waarmee wij als samenleving worden geconfronteerd. Hoe gaan we verder op het pad van de verduurzaming van de veehouderij en hoe ziet daar de systeemvernieuwing er uit? Hoe gaat de BMF de verduurzaming van de energievoorziening in Brabant mee helpen vorm te geven en welke stappen gaan we zetten op het bereikbaarheidsdossier? Wat kan daarin de rol van smart en green mobility zijn en hoe stimuleren we andere vormen van vervoer? Systeeminnovaties en systeemvernieuwingen zijn daarbij belangrijke noties.

Een volgend aandachtspunt daarbij is de betrokkenheid van de burger van Brabant bij het oplossen van deze problematieken. Daarbij richten wij ons niet alleen op onze trouwe achterban maar ook op de burgers die actief zijn of willen worden op de gebieden waarover onze speerpunten gaan, te weten: klimaat, biodiversiteit en kringlopen.

Burgers willen zich best inzetten voor de eigen leefomgeving, dat bewijzen onder andere de resultaten van het urgentieteam wel. Aanpakken die burgers helpen (nog beter) in hun kracht te komen, zijn broodnodig om de uitdagingen waar wij als samenleving voor staan op een constructieve en bevredigende manier op te lossen. Niet top down, maar bottom-up, met een open proactieve instelling, dat is de geest waarin wij het werkplan 2015 hebben geschreven.

Het werkplan 2015 resulteert in een begroting voor 2015, wat in het volgende hoofdstuk wordt gepresenteerd.

7. Financieel jaarverslag 2014

Over het boekjaar 2014 sluit de resultatenrekening van de BMF met een positief saldo. Hieronder staat de vergelijking van de gerealiseerde baten en lasten ten opzichte van de begrote baten en lasten. Vanwege inzichtelijkheid is gekozen om een vergelijk te maken tussen kostensoorten in plaats van kosten per doelstelling.

7.1 Analyse resultaat ten opzichte van begroting 2014

x €1.000

Omschrijving	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Voordelig	Nadelig
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving	€ 9 €	7 €	2 €	0
Baten uit acties derden	132	123	9	0
Subsidies van overheden	623	516	107	0
Overige projectbijdragen	194	195	0	1
Overige baten	<u>19</u>	<u>13</u>	<u>6</u>	<u>0</u>
Totaal	€ <u>977</u> €	<u>854</u> €	<u>124</u> €	<u>1</u>
Lasten				
Personeelskosten	€ 738 €	665 €	0 €	73
Huisvestingskosten	36	32	0	4
Bureaunkosten	47	43	0	4
Organisatiekosten	37	55	18	0
Afschrijvingskosten	9	9	0	0
Financieringskosten	-1	1	2	0
Lasten voorgaande jaren	5	5	0	0
Directe projectkosten	<u>96</u>	<u>40</u>	<u>0</u>	<u>56</u>
Totaal	€ <u>967</u> €	<u>850</u> €	<u>20</u> €	<u>137</u>
Resultaat	€ <u>10</u> €	<u>4</u> €	<u>144</u> €	<u>138</u>

Het batige resultaat is als volgt te verklaren:

Hogere baten dan begroot	€	124		
Lagere lasten dan begroot		<u>20</u>		
			€	144
Lagere baten dan begroot	€	1		
Hogere lasten dan begroot		<u>137</u>		
			€	<u>138</u>
Saldo batig ten opzichte van de begroting			€	<u>6</u>

De BMF is in 2014 boven het begrote resultaat uitgekomen. In plaats van de begrote € 4.701 is het werkelijke resultaat € 10.308. Hierna worden de andere belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Baten

In 2014 is flink meer ontvangen (+/+ € 123.793) dan begroot. Hieronder worden deze baten verder besproken.

De **Baten uit eigen fondsenwerving** zijn iets (€ 1.983) hoger dan verwacht. Dat geldt ook voor de **Baten uit acties derden** (+/+ € 9.185).

Subsidies van overheden

Deze is flink hoger (€ 106.617), voornamelijk door de extra opdracht in het kader van de urgentieteams.

Overige projectbijdragen

In totaal is er € 444 minder gerealiseerd dan begroot. Dit is maar een kleine afwijking t.o.v. de begroting (< 1%).

Overige baten

Hierbij is € 6.452 meer ontvangen dan begroot.

Lasten

De lasten zijn over het algemeen conform begroting, op een post na: personeelskosten. Bij bespreking van dit onderdeel zal dit worden verklaard.

Personeelskosten

De totale personeelskosten zijn flink hoger dan de begroting (11% hoger, € 73.255). Door een tweetal grote opdrachten (Urgentieteams en Beoordeling Waterplannen) konden we drie nieuwe medewerkers aantrekken (op tijdelijke basis, allen parttime). Er is voor gekozen om meer eigen personeel in te zetten voor projecten en geen gebruik te maken van (duurdere) inhuur. Daarom is deze post € 2.500 lager.

Er is € 2.331 meer aan loonkostensubsidies ontvangen door een bijdrage vanuit UWV voor een medewerker.

Door vergroting van het aantal medewerkers zijn ook de reiskosten toegenomen ten opzichte van de begroting. (+ € 6.000), maar wel gelijk aan 2013. Ook de ziektekostenverzekering stijgt vanwege het toegenomen aantal medewerkers (+ € 5.000).

Twee nieuwe medewerkers zijn geworven via het eigen netwerk, voor twee andere zijn op digitale wervingssites vacatures geplaatst (+ € 1.369 t.o.v. de begroting).

De post vrijwilligers en werkervaringsplaatsen is hoger dan gepland (+ € 3.000).

De BMF zet voor haar werkzaamheden veel vrijwilligers in, die via een vrijwilligersovereenkomst een maandelijkse vergoeding krijgen conform de fiscale regels. Ook biedt de BMF werkervaringsplaatsen aan. In 2014 hebben daarvan drie personen gebruik gemaakt op het gebied van communicatie. Ook in 2015 willen we deze optie blijven aanbieden om starters op de arbeidsmarkt een perspectief te bieden om ervaring op te doen.

Huisvestingskosten

Aan de ene kant zijn de huisvestingskosten gedaald doordat we een vergaderzaal sinds 1 oktober 2014 delen met het Natuurmuseum. Anderzijds moeten we voortaan wel extra betalen voor parkeerplaatsen. Voorheen konden we gratis parkeren bij het parkeerterrein van Staatsbosbeheer, nu staan we op een betaalde parkeerplaats.

Om te voldoen aan de NEN normen voor elektrische bekabeling, hebben we een opdracht gegeven aan een bedrijf om de bekabeling in orde te maken.

Vandaar dat de kosten als totaal iets hoger zijn dan gepland (+/+ € 4.000).

Bureaunkosten

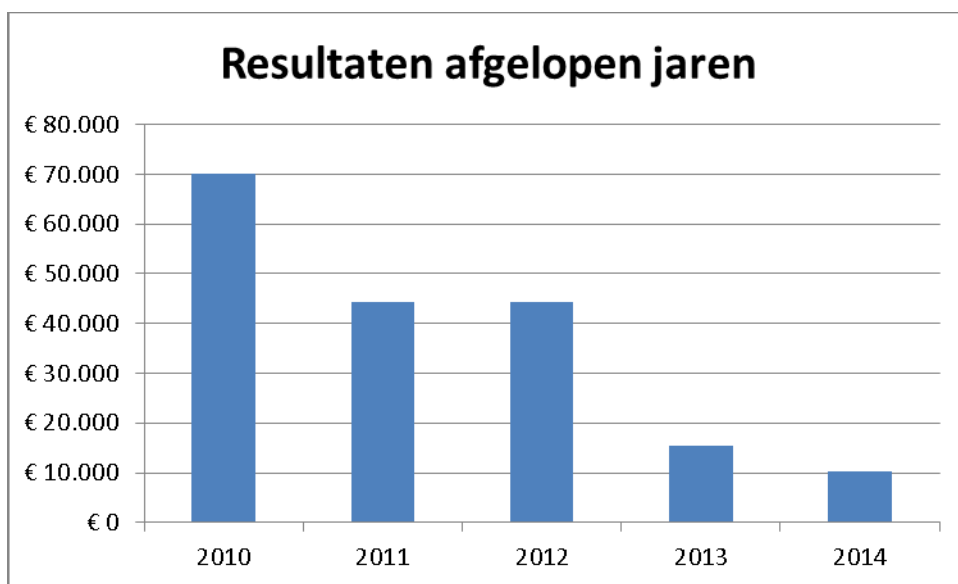
De bureaunkosten zijn iets hoger t.o.v. de begroting (+ € 3.000). Enerzijds doordat door het toegenomen aantal medewerkers posten zoals telefonie hoger uitvallen (+ € 1.609). Anderzijds doordat we blijven inzetten op ondersteuning door automatisering wanneer dit kosteneffectief en efficiënt is. Zo zijn we begin 2014 overgegaan op Exact Online voor de financiële processen, waarvoor licentiekosten alsook implementatiekosten moesten worden betaald. Daarnaast zijn er licentiekosten voor TimeTell (Tijdschrijven) en Spits (Relatiemanagement systeem). We willen deze post expliciet zichtbaar gaan maken in de verslaggeving. Vandaar dat er nog geen begroting tegenover stond.

Organisatiekosten

De organisatiekosten zijn met € 18.000 flink lager uitgevallen door besparingen op:

- ✎ administratiekosten (-/- € 8.000). Deze zijn aanzienlijk lager door via een open selectieprocedure met vier aanbiedingen te kiezen voor Deba Administraties & Belastingen en Gosens Accountancy en Administraties;
- ✎ accountantskosten (-/- € 3.000). We hebben ook dit traject opnieuw aanbesteed na jarenlang naar tevredenheid te hebben samengewerkt met PWC. We hebben na het selectietraject met vier aanbiedingen besloten tot een samenwerking met WITH accountants;
- ✎ minder uitgaven aan proces- en legeskosten (-/- € 4.500);
- ✎ voorbelasting (-/- € 1.578). Sinds 1 januari 2014 is de BMF BTW plichtig voor een aantal activiteiten. Dat maakt de boekhouding wel complexer, omdat voor elke activiteit of project moet worden afgevraagd is dit wel of niet BTW plichtig. Ongeveer 10-15% van de projecten is nu BTW plichtig. Het geeft wel de mogelijkheid om BTW te verrekenen en BTW af te trekken.

Het resultaat over de afgelopen jaren laat het volgende beeld zien:

Een vijftal jaren geleden heeft de provincie aangeraden om meer ‘vet op de botten’ te creëren. De BMF heeft daarom toegewerkt naar een groter positief resultaat. Daardoor is het Eigen Vermogen op een acceptabel peil gebracht. Het beleid is nu erop gericht om een bescheiden plus te behalen om het Eigen Vermogen op peil te houden.

7.2 Resultaatbestemming exploitatieresultaat

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt toegevoegd/onttrokken aan de reserves en fondsen:

Toevoeging continuïteitsreserve	€	5.979
Toevoeging reserve financiering activa		-5.130
Onttrekking Casimir fonds		0
Toevoeging bestemmingsreserve burgerinitiatief		5.000
Toevoeging bestemmingsfonds juridische procedures		15.000
Onttrekking bestemmingsfonds juridische procedures		<u>-10.541</u>
Totaal	€	<u>10.308</u>

Hierdoor is ultimo 2014 de hoogte van de continuïteitsreserve € 138.587 positief. De reserve financiering activa bedrijfsvoering is € 20.339 positief, de Bestemmingsreserve burgerinitiatief €5.000, waardoor de totale reserves € 163.971 positief bedragen. In fondsen is nog een bedrag van in totaal € 14.142 beschikbaar.

Vanaf 2009 is een bestemmingsfonds gevormd t.b.v. juridische procedures.

In de contracten met de TBO's is vastgesteld dat van de jaarlijkse bijdrage per organisatie een bedrag van € 5.000 wordt toegevoegd aan het fonds juridische procedures. De BMF voegt vanuit de vrij besteedbare gelden van de Nationale Postcodeloterij tevens een bedrag van € 5.000 toe. De jaarlijkse kosten inzake juridische procedures worden uit dit fonds onttrokken. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat provinciale subsidies niet worden gebruikt voor juridische procedures. De hoogte van dit fonds bedraagt ultimo 2014 € 11.032 positief.

De BMF is gestart met een beperkte vorming van het bestemmingsreserve Burgerinitiatief. Hierin wordt elk jaar een bedrag gestort afhankelijk van het resultaat. Burgerinitiatieven kunnen een aanvraag doen voor een bijdrage aan hun project of activiteit. De RvT kent deze toe.

Het totale Eigen Vermogen (totaal reserves en fondsen) van de BMF bedraagt ultimo 2014 € 178.113 positief.

De BMF streeft naar een gezonde balanspositie, waarbij we via het eigen vermogen verliezen op kunnen vangen. Maar we willen ook een reserve beschikbaar hebben om bij plotselinge stopzetting van de BMF als werkgever nog in staat te zijn om de salarissen van de eigen medewerkers een half jaar door te kunnen betalen en een verantwoord sociaal plan op te zetten als goed werkgever.

Van de provincie kregen we in het verleden het uitdrukkelijke advies om meer 'vet op de botten' te creëren. De afgelopen jaren hebben we daar flink aan gewerkt om een gezond eigen vermogen te vormen. De laatste twee jaren is het streven gericht om naar een klein positief overschot toe te werken, en zoveel budget aan de doelstelling te besteden. Er is nu een klein positief resultaat om het Eigen Vermogen qua inflatie e.d. op peil te houden.

7.3 Beleggingsbeleid BMF

Ontvangen middelen worden niet aangewend voor belegging in effecten, zoals aandelen en obligaties. In 2014 zijn de aanwezige liquide middelen verspreid over meerdere banken.

7.4 Risicoparagraaf

In 2014 is de reguliere subsidie met 15% afgenomen. Gedurende 2013 is vooruitlopend hierop geanticipeerd door:

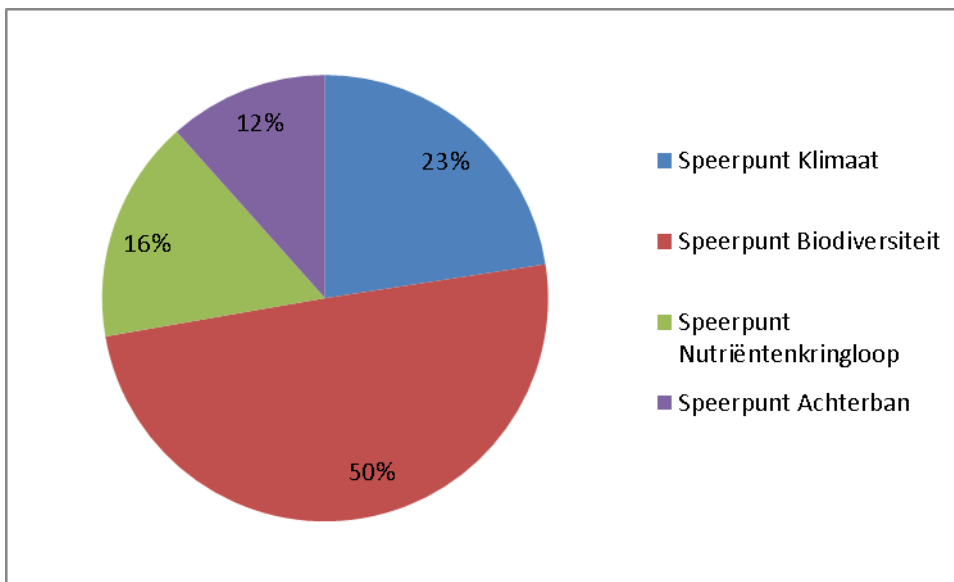
- ☞ het aannemen van personeel op basis van arbeidsovereenkomsten met bepaalde tijd;
- ☞ het drukken van vaste kosten, zoals bijvoorbeeld huur, printerkosten en kosten financiële dienstverlening;
- ☞ het werven van baten bij andere externe financiers dan de provincie Noord-Brabant, zoals lokale overheden, bedrijfsleven en woningbouwcorporaties.

Het lijkt erop dat de grootste daling in het beschikbare budget nu achter de rug is en we weer kunnen bouwen aan een bestendige BMF.

Wel wordt in 2015 de subsidierelatie met de Nationale Postcode Loterij geëvalueerd. Afhankelijk van deze evaluatie wordt besloten voor een toekenning voor de komende vijf jaar.

7.5 Totaal overzicht

De besteding aan de diverse doelstellingen is als volgt:

De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van de kosten beheer en administratie een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 van de Verenigde Fondsenwervende Instellingen (VFI).

De kosten beheer en administratie worden naar verhouding toegerekend aan de doelstellingen. Voor de specificatie wordt u verwezen naar de toelichting in de jaarrekening.

Het percentage wat besteed is aan beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten (voor toerekening beheer en administratie) bedraagt in 2014 33,0% (2013: 35,7%, 2012 30,8%, 2011: 35,0%). Met de provinciale milieufederaties is een norm van 25% afgestemd. De BMF heeft de afgelopen jaren reeds een stevige daling ingezet om deze norm te halen. Dit beleid wordt ook de komende jaren voortgezet. In 2013 is door het afkoopbedrag van de printer dit percentage negatief beïnvloed. Daarnaast is dit percentage beïnvloed door de afvloeiing van enkele beleidsmedewerkers, door een gewijzigde verhouding tussen beleidsmedewerkers en ondersteunende werknemers en bedrijfsvoering.

8. Verkorte begroting 2015

Verkorte begroting

* €1000

Omschrijving	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
BATEN			
Baten uit fondsenwerving	€ 7	€ 7	€ 30
Aandeel in acties van derden	124	123	171
Subsidies overheden en anderen	684	516	599
Overige projectbijdragen	146	195	161
Overige baten	11	13	12
Totale baten	€ 972	€ 854	€ 973
LASTEN *			
Personeelskosten	€ 818	€ 664	€ 732
Huisvestingskosten	29	32	36
Bureaunkosten	46	43	85
Organisatiekosten	39	55	72
Afschrijvingskosten	10	9	4
Financieringskosten	1	1	1
Lasten voorgaande jaren	5	5	2
Directe projectkosten	22	40	26
Totaal kosten	€ 969	€ 849	€ 958
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Speerpunt Biodiversiteit	€ 462	€ 416	€ 384
Speerpunt Klimaat	192	160	179
Speerpunt Nutriëntenkringloop	116	155	131
Speerpunt Achterban	200	117	261
Totaal	€ 969	€ 848	€ 955
Kosten eigen fondsenwerving	€ 1	€ 1	€ 3
% van baten eigen fondsenwerving	16%	18%	10%
Kosten Beheer & Administratie	€ 0	€ 0	€ 0
Totale lasten	€ 970	€ 849	€ 958
Resultaat	€ 2	€ 4	€ 15

Het begrote resultaat voor 2015 laat een licht positief bedrag zien van € 2.000.

Aan de lastenkant is een defensieve opstelling gekozen: er is zoveel mogelijk uitgegaan van maximaal optredende kosten om in 2015 niet voor verrassingen te komen staan wat gestegen kosten betreft.

De belangrijkste verschuivingen aan de batenkant zijn:

👉 Een sterke verhoging (+/+ € 168.000) in de batenkant bij inkomsten overheden (provincie) door een grote opdracht in het kader van urgentieteamen en verwachte extra subsidies bij de regeling Natuur en Samenleving. Daarentegen verwachten we wel een vermindering (-/- € 49.000) van de overige projectinkomsten.

Aan de lastenkant:

👉 Vanwege deze extra opdrachten en projectsubsidies hebben we extra (tijdelijk) personeel aangetrokken. Daardoor stijgt de post personeelskosten met € 154.000.

Aan de lastenkant zien we door grotere inkomsten een sterke stijging op de speerpunten:

- 👉 Achterban (+/+ € 83.000),
- 👉 Biodiversiteit (+/+ € 46.000)
- 👉 Klimaat (+/+ € 32.000).

Nutriënten kringlopen (-/-€ 39.000) neemt juist wat af.

9. Verantwoordingsverklaring

De leden van de Raad van Toezicht en van het Bestuur van de Brabantse Milieufederatie onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

In de verantwoordingsverklaring wordt beschreven op welke manier de Brabantse Milieufederatie invulling heeft gegeven aan deze principes.

Samengevat zijn de belangrijkste punten uit de verantwoordingsverklaring:

Ad 1)

- op dit moment heeft de Brabantse Milieufederatie een bureau met een directeur/bestuurder t.b.v. de uitvoering van het beleid en een Raad van Toezicht (RvT) t.b.v. de functie 'toezicht houden'. Dit is statutair vastgelegd;
- in 2011 is een eerste aanzet gemaakt om de functiescheiding nog verder door te voeren in een Raad van Toezicht en een directeur/bestuurder. Daarnaast is, om de belangen van de aangesloten groepen goed te behartigen, een Raad van Aangeslotenen voorgesteld. Deze verandering heeft medio 2012 statutair plaatsgevonden. De statuten zijn in 2013 verder aangescherpt conform de aanbevelingen van het CBF;
- de Raad van Toezicht is vier keer bijeengekomen. Tijdens elke vergadering komen de voortgang van de bedrijfsvoering, veranderingen ten opzichte van wat is begroot en de belangrijkste actuele thema's en ontwikkelingen aan de orde;
- op elke vergadering van de RvT staat een inhoudelijk onderwerp op de agenda, waarover een BMF-bureaumedewerker een toelichting verzorgt. Daarnaast worden van langlopende projecten voortgangsverslagen besproken. Het bestuur/RvT kan dan bepalen of de ingezette werkwijze nog akkoord is en beoordeelt of de beoogde doelstelling behaald gaat worden;
- elk jaar organiseert de RvT in samenwerking met het BMF-bureau een gezamenlijke bijeenkomst met de achterban, zodat gezamenlijk met de achterban de koers kan worden uitgezet. Gebleken is dat de aangesloten groepen een degelijk fundament zijn voor de Brabantse Milieufederatie;
- vanaf 2011 worden de activiteiten gericht op, naast de achterban, een drietal speerpunten, namelijk: biodiversiteit, nutriëntenkringlopen en klimaat. De RvT heeft deze speerpunten geaccordeerd.

Ad 2)

Optimalisering van de effectiviteit van de organisatie vindt op de volgende manier plaats:

- de directie stelt jaarlijks een werkplan met begroting op, waarin onder meer de gewenste resultaten, begrote kosten en beoogde financiering per project zijn vastgelegd. De RvT toetst dit werkplan aan het meerjarenbeleidsplan, de (meerjaren)begroting en de richtinggevende doelstellingen en neemt een besluit;
- een meerjarenbeleidplan (inclusief meerjarenbegroting) voor de periode 2012 tot en met 2015 is medio 2011 vastgesteld;
- de financieel adviseur en het hoofd bedrijfsvoering voorzien de directeur/bestuurder en RvT van financiële kwartaalrapportages, waarin de gerealiseerde cijfers t.o.v. de begroting zichtbaar worden gemaakt.
- Voorafgaande aan de vergadering van de RvT waarin de financiële kwartaalrapportage wordt behandeld, vindt een overleg plaats tussen een lid van de RvT, de directeur,

hoofd bedrijfsvoering en financieel adviseur. In dit overleg wordt op gedetailleerd niveau de financiële informatie behandeld, waarna in de bestuursvergadering op hoofdlijnen de rapportages worden behandeld;

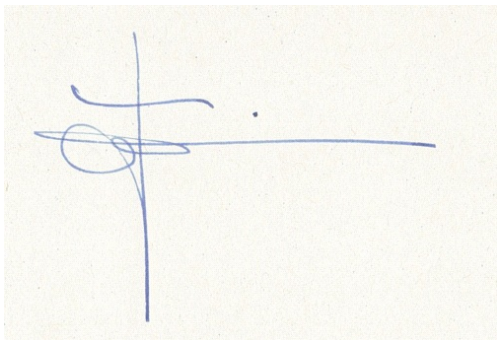
- ☞ de financieel adviseur en het hoofd bedrijfsvoering stellen een jaarrekening op conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. Een onafhankelijke accountant (With) controleert deze en voorziet de jaarrekening van een goedkeurende controleverklaring. De accountant rapporteert rechtstreeks aan de RvT over de jaarlijkse accountantscontrole. De RvT toetst de jaarrekening en stelt deze vast;
- ☞ sinds begin 2014 is er een audit commissie ingesteld, inclusief audit regelement. De audit commissie rapporteert aan de RvT; een lid van de RvT zit de auditcommissie voor
- ☞ de directie stelt jaarlijks een projectactiviteitenoverzicht op dat overeenstemt met de jaarrekening. In dit overzicht worden per project vastgelegd: de behaalde resultaten, de gerealiseerde producten, de gerealiseerde uren en kosten. Het overzicht bevat ook per project informatie over gerealiseerde financiering, d.w.z. subsidies en overige bijdragen. De inhoudelijke verslaglegging is opgenomen in het externe jaarverslag, dat door geïnteresseerden kan worden opgevraagd;
- ☞ per kwartaal wordt de voortgang van de realisatie van het lopende werkplan irt de begroting geëvalueerd en ter kennis van de Rvt gebracht.
- ☞ bij het opstellen van het projectactiviteitenoverzicht wordt de werkwijze van de organisatie geëvalueerd en afspraken gemaakt over mogelijke verbeteringen van de aanpak in de toekomst;
- ☞ daarnaast werkt de Brabantse Milieufederatie aan optimalisering van haar effectiviteit door:
 - structurele samenwerking met plaatselijke groepen, de provinciale milieufederaties, terreinbeheerders en overige partners;
 - het bevorderen van een organisatiecultuur waarin zuinigheid, soberheid, vlijt en duurzaamheid leidende principes zijn naast ambitie en gedrevenheid;
 - benchmarking; zo is in 2013 een kostenvergelijk gemaakt tussen de twaalf milieufederaties;
 - uitwisseling van kennis over organisatieveranderingen en verbeteringstrajecten met andere provinciale instellingen;
 - een terughoudend beloningsbeleid zoals mag blijken uit het feit dat de directeur in schaal 13 van de provinciale schalensystematiek valt;
 - bestuurders niet te bezoldigen.

Ad 3)

- ☞ de Brabantse Milieufederatie ondersteunt mensen, die zich actief inzetten voor hun eigen leefomgeving. Zij vervult de functie van vraagbaak, aanspreekpunt en coördinator van lokale activiteiten in Brabant. Zij beschikt daarvoor over een breed netwerk en contacten, die bij deze ondersteuning van dienst kunnen zijn;
- ☞ de Milieufederatie zal zich blijven richten op beleidsbeïnvloeding via bestuurders en bedrijfsleven, maar wil zich daarnaast ook richten op een goede en efficiënte informatievoorziening aan een breed publiek; d.w.z. alle in natuur, milieu, duurzaamheid en landschap geïnteresseerde mensen;
- ☞ eenieder is vrij om inbreng te leveren en te reageren op onze activiteiten en het te voeren of gevoerde strategische en inhoudelijke beleid. Dat kan op verschillende manieren, maar onze website is daarvoor een goed platform. Meninge, opvattingen of reacties worden zeer op prijs gesteld en worden in de reguliere werkprocessen van beleidsvorming en uitvoering meegenomen.
- ☞ tot slot bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Milieufederatie, als zij het bijvoorbeeld niet eens zijn met de uitvoering van activiteiten of constateren dat er sprake is van inconsistentie van beleid. In 2014 zijn er geen klachten ingediend.

De jaarrekening 2014 is vastgesteld en goedgekeurd op de vergadering van 21 mei 2015 door de Raad van Toezicht.

Namens het bestuur,

A handwritten signature in blue ink on a light-colored background. The signature consists of a vertical line on the left, a horizontal line crossing it, and a long horizontal line extending to the right. There are some loops and a small dot above the horizontal line.

Nol Verdaasdonk,
directeur/bestuurder Brabantse Milieufederatie

10. Nationale Postcode Loterij

10.1 Cheque van €2.250.000 van Postcode Loterij voor De Natuur- en Milieufederaties

Foto Roy Beusker

Nationale Postcode Loterij: 2,25 miljoen euro voor De Natuur en Milieufederaties
Bijna honderd goede doelen ontvangen dit jaar een schenking van de Postcode Loterij. Tijdens het jaarlijkse Goed Geld Gala in het DeLaMar Theater in Amsterdam, maakte de loterij bekend dat zij dit jaar een recordbedrag van ruim 312 miljoen euro doneert aan al deze goede doelen die werkzaam zijn op het gebied van mens en natuur in binnen- en buitenland. De Natuur en Milieufederaties ontvangen 2,25 miljoen euro. “De Natuur en Milieufederaties zijn ontzettend blij met de bijdrage van de Postcode Loterij voor ons werk aan een mooi en duurzaam Nederland”, aldus voorzitter Joris Hogenboom van De Natuur en Milieufederaties. “Dankzij de deelnemers van de loterij kunnen wij onder meer onze energieservicepunten, de ‘Nacht van de Nacht’ en vele andere projecten realiseren.”
Bij de foto (v.l.n.r.): Corinne Ellemeet (Netwerkdirecteur van De Natuur en Milieufederaties), Sonja Sars (secretaris van De Natuur en Milieufederaties), Judith Lingeman (hoofd afdeling Goede Doelen van de Nationale Postcode Loterij) en Joris Hogenboom (voorzitter van De Natuur en Milieufederaties)

In 2014 is 95,6% van alle toekenningen in Stichting De Natuur en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

Wij worden gesteund door

**Financieel Jaarverslag 2014
Stichting Brabantse
Milieufederatie
te Tilburg**

11. Jaarrekening

11.1 Balans per 31 december 2014

Balans

ACTIVA	31-12-2014		31-12-2013		
Materiële vaste activa					
Benodigd voor de bedrijfsvoering	€	20.339	€	25.469	
Direct in gebruik voor de doelstelling		<u>0</u>		<u>0</u>	
		€	20.339	€	25.469
Vlottende activa					
Vorderingen	€	113.974	€	130.122	
Overige overlopende activa		<u>34.884</u>		<u>31.099</u>	
		€	148.858	€	161.221
Liquide middelen		€	376.061	€	266.256
		€	<u>545.258</u>	€	<u>452.946</u>
Totaal		€	<u>545.258</u>	€	<u>452.946</u>

Per 31 december 2014

PASSIVA	31-12-2014		31-12-2013	
<u>Eigen vermogen</u>				
Reserves				
Stichtingskapitaal	€	45	€	45
Continuïteitsreserve		138.587		132.608
Egalisatiereserve provincie		0		0
Bestemmingsreserves		<u>25.339</u>		<u>25.469</u>
		€	163.971	€
				158.122
Fondsen				
Casimir fonds	€	3.110	€	3.110
Fonds juridische procedures		11.032		6.573
		€	14.142	€
				9.683
<u>Totaal Eigen Vermogen</u>		€	178.113	€
				167.805
Langlopende schulden		€	50.000	€
				60.000
Kortlopende schulden				
Crediteuren	€	30.259	€	48.705
Overige overlopende passiva		<u>286.886</u>		<u>176.436</u>
		€	317.145	€
				225.141
Totaal		€	<u>545.258</u>	€
				<u>452.946</u>

11.2 Staat van Baten en Lasten over 2014

Staat van Baten en Lasten over 2014

Omschrijving	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	€ 8.983	€ 7.000	€ 30.225
Baten uit acties derden	132.185	123.000	170.991
Subsidies van overheden	622.734	516.117	599.162
Overige projectbijdragen	194.489	194.933	160.789
Overige baten	<u>18.952</u>	<u>12.500</u>	<u>12.186</u>
TOTAAL BATEN	€ <u>977.343</u>	€ <u>853.550</u>	€ <u>973.353</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Speerpunt Klimaat	€ 217.834	€ 159.694	€ 179.396
Speerpunt Biodiversiteit	479.899	415.755	382.857
Speerpunt Nutriëntenkringloop	155.625	154.927	130.962
Speerpunt Achterban	<u>111.962</u>	<u>117.223</u>	<u>261.199</u>
Totaal besteed aan doelstellingen	€ 965.321	€ 847.599	€ 954.414
Werving baten	€ 1.714	€ 1.251	€ 3.411
Kosten beheer en administratie	€ 0	€ 0	€ 0
TOTAAL LASTEN	€ <u>967.035</u>	€ <u>848.850</u>	€ <u>957.825</u>
RESULTAAT	€ <u><u>10.308</u></u>	€ <u><u>4.700</u></u>	€ <u><u>15.528</u></u>
Resultaat is toegevoegd/onttrokken aan:			
Continuïteitsreserve	€ 5.979	€ 9.605	€ -1.738
Bestemmingsreserves	-130	95	20.944
Bestemmingsfondsen	<u>4.459</u>	<u>-5.000</u>	<u>-3.678</u>
	€ <u><u>10.308</u></u>	€ <u><u>4.700</u></u>	€ <u><u>15.528</u></u>

De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Verenigde Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de toelichting lastenverdeling, maar worden in de Staat van Baten en Lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen.

11.3 Kasstroomoverzicht 2014**Kasstroomoverzicht 2014**

	31 december 2014		31 december 2013	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat	€	10.308	€	15.528
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	€	9.381	€	4.261
- mutaties voorzieningen		<u>0</u>		<u>0</u>
		9.381		4.261
Veranderingen in vlottende middelen:				
- voorraden	€	0	€	0
- vorderingen		12.363		70.150
- kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)		<u>92.004</u>		<u>34.232</u>
		<u>104.367</u>		<u>-104.382</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	€	124.056	€	-84.593
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	€	-4.251	€	25.205
Desinvesteringen materiële vaste activa		0		0
Overige investeringen in financiële vaste activa		<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€	-4.251	€	-25.205
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	€	0	€	0
Aflossing langlopende schulden		-10.000		10.000
Overige mutaties eigen vermogen		<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	<u>-10.000</u>	€	<u>-10.000</u>
Mutatie Liquide Middelen		<u>€ 109.805</u>		<u>€ -119.798</u>
Liquide Middelen				
		31-12-2013	31-12-2014	Mutatie
ING bank	€	429	€ 4.063	3.634
ING bank spaarrekening		52.524	81.603	29.079
Triodos Bank		40.209	23.598	-16.611
Triodos Internet				
Rendementsrekening		71.751	166.683	94.932
Rabobank Streekrekening		100.800	101.408	608
kruisposten		0	-1.469	-1.469
Kas		<u>543</u>	<u>175</u>	<u>-368</u>
Totaal	€	<u>266.256</u>	€ <u>376.061</u>	<u>109.805</u>

11.4 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemene grondslagen/Verslaggeving volgens CBF-Keurmerk

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen" zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2013 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Grondslagen van waardering

Algemene grondslagen.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

Deze zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Projectverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie en worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de projectactiviteiten dienen te worden uitgevoerd door de uitvoerende projectpartner.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije beschikking van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

De egalisatiereserve is gevormd uit niet bestede subsidies en mag maximaal 10% van de jaarlijkse subsidie bedragen.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader van de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen en gelden die vastliggen in vaste activa.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de toegekende subsidiebatens en overige baten en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

Projectverplichtingen

Projectverplichtingen worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de contractueel afgesproken projectperiode valt. De projectbestedingen worden derhalve toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten en de cao.

11.5 Toelichting op de balans per 31 december 2014

	31-12-2014	31-12-2013
Activa		
Materiële vaste activa		
<u>Benodigd voor de bedrijfsvoering</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	€ 82.073	€ 212.927
Cumulatieve afschrijving t/m vorig boekjaar	<u>-56.604</u>	<u>-208.402</u>
Boekwaarde per 1 januari	€ 25.469	€ 4.525
Investerings	4.251	25.205
Desinvesteringen	0	-156.059
Cumulatieve afschrijving desinvestering	0	156.059
Afschrijving	<u>-9.381</u>	<u>-4.261</u>
Boekwaarde per 31 december	€ <u><u>20.339</u></u>	€ <u><u>25.469</u></u>
<u>Direct in gebruik voor de doelstelling</u>		
Boekwaarde per 31 december	€ <u><u>0</u></u>	€ <u><u>0</u></u>
Totaal materiële vaste activa	€ <u><u>20.339</u></u>	€ <u><u>25.469</u></u>
<p>Voor een specificatie per investering verwijzen wij u naar bijlage 1. Inventaris wordt afgeschreven in 5 jaar en hardware in 3 jaar.</p>		
Vorderingen		
Debiteuren lopende projectsubsidies *	€ 113.974	€ 130.122
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	€ <u><u>113.974</u></u>	€ <u><u>130.122</u></u>
* specificatie debiteuren lopende projectsubsidies		
Toegezegde projectsubsidies	€ 152.695	€ 225.794
Nog te realiseren	<u>-38.721</u>	<u>-95.672</u>
Stand per 31 december	€ <u><u>113.974</u></u>	€ <u><u>130.122</u></u>
Dit kan als volgt verder worden toegelicht:		
Saldo nog te vorderen projectsubsidies	€ 189.174	€ 131.157
Saldo vooruit gefinancierde projecten	<u>-75.200</u>	<u>-1.035</u>
	€ <u><u>113.974</u></u>	€ <u><u>130.122</u></u>

De voorziening dubieuze debiteuren is bepaald door middel van individuele beoordeling.
Het verloop van de voorziening in 2014 is als volgt:

Stand per 1 januari	€	0	€	4.975
Afboekingen		0		-4.975
Dotatie		0		0
	€	<u>0</u>	€	<u>0</u>

Onder de vorderingen zijn tevens de nog te ontvangen subsidies van de Stichting De Natuur- en Milieufederaties verantwoord.

In totaal betreft dit een vordering groot € 13.450.

Voor een specificatie van deze post verwijzen wij u naar bijlage 2.

Overige overlopende activa

Vooruitbetaalde posten	€	22.190	€	17.300
Waarborgsom frankeermachine		160		0
Rente spaarrekening		1.550		2.040
Uitkering ziekteverzekering		1.688		0
Overige overlopende activa		<u>9.296</u>		<u>11.759</u>
Totaal	€	<u>34.884</u>	€	<u>31.099</u>

Liquide middelen

ING bank	€	4.063	€	429
ING bank spaarrekening		81.603		52.524
Triodos Bank		23.598		40.209
Triodos Internet Rendementrekening		166.683		71.751
Rabobank Streekrekening		101.408		100.800
Kruisposten		-1.469		
Kas		<u>175</u>		<u>543</u>
Stand per 31 december	€	<u>376.061</u>	€	<u>266.256</u>

De liquide middelen zijn ter vrije besteding van de instelling.

Toelichting op de balans per 31 december 2014

	31-12-2014	31-12-2013
<u>Passiva</u>		
Eigen vermogen		
Reserves		
Stichtingskapitaal	€ <u>45</u>	€ <u>45</u>
<u>Continuïteitsreserve</u>		
Stand per 1 januari	€ 132.608	€ 134.346
Resultaatbestemming	<u>5.979</u>	<u>-1.738</u>
Stand per 31 december	€ <u>138.587</u>	€ <u>132.608</u>
<u>Egalisatiereserve provincie</u>		
Dit betreft een reserve voor het eventueel niet bestede deel van de provinciegelden. In 2014 zijn opnieuw meer uren besteed dan begroot.		
<u>Reserve financiering activa bedrijfsvoering</u>		
Stand per 1 januari	€ 25.469	€ 4.525
Resultaatbestemming	<u>-5.130</u>	<u>20.944</u>
Stand per 31 december	€ <u>20.339</u>	€ <u>25.469</u>
<u>Bestemmingsreserve burgerinitiatief</u>		
Stand per 1 januari	€ 0	€ 0
Resultaatbestemming	<u>5.000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	€ <u>5.000</u>	€ <u>0</u>
Totaal reserves	€ <u>163.971</u>	€ <u>158.122</u>
Fondsen		
<u>Casimir Fonds</u>		
Stand per 1 januari	€ 3.110	€ 3.175
Resultaatbestemming	<u></u>	<u>-65</u>
Stand per 31 december	€ <u>3.110</u>	€ <u>3.110</u>

Dit fonds is ontstaan na een schenking van de heer Casimir. Periodiek wordt een prijs uitgereikt aan Brabantse burgers die een positieve bijdrage aan het milieu hebben geleverd. De kosten voor deze prijs worden middels de resultaatbestemming onttrokken aan het fonds.

Fonds juridische procedures

Stand per 1 januari	€ 6.573	€ 10.186
Resultaatbestemming toevoeging	15.000	15.000
Resultaatbestemming onttrekking	<u>-10.541</u>	<u>-18.613</u>
Stand per 31 december	€ <u>11.032</u>	€ <u>6.573</u>

In de contracten met twee van de TBO's is vastgesteld dat van de jaarlijkse bijdrage per organisatie een bedrag van € 5.000 wordt toegevoegd aan het fonds juridische procedures. De BMF voegt vanuit de vrij besteedbare gelden van de Nationale Postcodeloterij tevens een bedrag van € 5.000 toe. De jaarlijkse kosten inzake juridische procedures worden uit dit fonds onttrokken. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat provinciale subsidies niet worden gebruikt voor juridische procedures.

Totaal fondsen	€ <u>14.142</u>	€ <u>9.683</u>
-----------------------	-----------------	----------------

Totaal Eigen vermogen	€ <u>178.113</u>	€ <u>167.805</u>
------------------------------	------------------	------------------

Langlopende schulden

Stand per 1 januari	€ 60.000	€ 70.000
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	<u>-10.000</u>	<u>-10.000</u>
	€ <u>50.000</u>	€ <u>60.000</u>

In 2010 is er een overeenkomst tot stand gekomen met de Provincie Noord-Brabant inzake de terugbetaling van de subsidiegelden NUBL-project Aanpak Milieuzorg op Recreatiebedrijven. De terugbetaling zal in 10 jaar, zonder rentetoeslag plaatsvinden. In 2011 is een bedrag van € 11.225 betaald. Vanaf 2012 t/m 2020 zal jaarlijks een bedrag van € 10.000 worden betaald.

Kortlopende schulden

Crediteuren	€ 30.259	€ 48.705
Aflossingsverplichting terug te betalen subsidiegelden	10.000	10.000
Reserve afkoopsom personeel	12.882	32.206
Omzetbelasting af te dragen	27.663	0
Omzetbelasting in beschikkingen	4.309	0
Te betalen loonbelasting	28.759	28.655
Te betalen pensioenpremies	1.418	42
Te betalen accountantskosten	9.000	9.999
Verplichting vakantietoeslag	24.736	24.357
Verplichting vakantiedagen	45.660	55.322
Vooruit-ontvangen subsidies	75.200	0
Overige overlopende passiva	<u>47.259</u>	<u>15.855</u>
Totaal kortlopende schulden	€ <u>317.145</u>	€ <u>225.141</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

- huur gebouwen Het huurcontract is per 1 juli 1993 aangegaan en heeft een onbepaalde looptijd.
De huur bedraagt m.i.v. 1 oktober 2014, € 1.555,78 per maand.

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2014

Lastenverdeling per doelstelling

	Speerpunten							Totaal 2014	Begroting 2014	Tot 2013
	Klimaat	Biodiversiteit	Nutriënten- kringloop	Achterban	Fondsen- werving	Beheer & Adm.				
	13,4%	35,4%	9,4%	8,6%	0,2%	33,0%	100,0%			
Personeelskosten	€ 98.859	€ 261.165	€ 69.349	€ 63.447	€ 1.476	€ 243.459	€ 737.755	€ 664.500	€ 733.000	
Huisvestingskosten	4.834	12.771	3.391	3.103	72	11.905	36.076	32.250	32.250	
Bureaunkosten	6.243	16.492	4.379	4.007	93	15.374	46.588	43.100	83.000	
Organisatiekosten	4.915	12.984	3.448	3.154	73	12.104	36.678	54.750	73.000	
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	0	9.381	9.381	9.000	9.000	
Financieringskosten	0	0	0	0	0	-1.246	-1.246	750	750	
Lasten voorgaande jaren	0	0	0	0	0	5.417	5.417	5.000	5.000	
Totaal	€ 114.851	€ 303.412	€ 80.567	€ 73.710	€ 1.714	€ 296.394	€ 870.649	€ 809.350	€ 933.000	
Verdeling B & A	20,06%	52,99%	14,07%	12,87%						
	€ 59.456	€ 157.071	€ 41.708	€ 38.159	0	-296.394				
Directe projectkosten	€ 43.527	€ 19.416	€ 33.350	€ 92	0	0	€ 96.385	€ 39.500	€ 200.000	
Totale kosten 2014	€ 217.834	€ 479.899	€ 155.625	€ 111.962	€ 1.714	€ 0	€ 967.035			
Verdeling begroting 2014	€ 159.694	€ 415.755	€ 154.927	€ 117.223	€ 1.251	€ 0		€ 848.850		
Verdeling jaarrekening 2013	€ 179.396	€ 382.857	€ 130.962	€ 261.199	€ 3.411	€ 0			€ 950.000	

Kostentoerekening

De kosten worden aan de doelstellingen toegerekend op basis van de urenregistratie

Kengetallen

% kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van baten uit eigen fondsenwerving = 18,8% (2013: 11,3% en 2012: 34,4%).

De CBF-richtlijnen geven een norm aan van maximaal 25% over gemiddeld 3 jaar. Gemiddeld over de afgelopen 3 jaar is 21,5%.

% besteed aan de doelstellingen ten opzichte van totale lasten (voor verdeling Beheer & Administratie) = 66,8% (2013: 66,6% en 2012: 68,9%)

% kosten Beheer & Administratie (voor verdeling) ten opzichte van totale kosten = 33,0% (2013: 35,7% en 2012: 30,8%)

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2014

Omschrijving	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
<u>BATEN</u>			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Contributies	€ 4.260 €	4.000 €	2.480
Donaties	4.605	3.000	8.676
Overige baten uit fondsenwerving	<u>118</u>	<u>0</u>	<u>19.069</u>
Totaal	€ <u>8.983</u> €	<u>7.000</u> €	<u>30.225</u>
Baten uit acties derden			
<u>Stichting De Natuur- en Milieufederaties</u>			
Vrij besteedbare gelden	€ 118.000 €	118.000 €	118.000
Projectbijdragen	<u>14.185</u>	<u>5.000</u>	<u>52.991</u>
Totaal	€ <u>132.185</u> €	<u>123.000</u> €	<u>170.991</u>
De looptijd van de toezegging van de Nationale Postcode Loterij loopt, per rapportdatum, tot en met 2015.			
Subsidies overheden			
Reguliere Subsidie Provincie	€ 450.901 €	440.901 €	514.159
Subsidies overige projecten Provincie	156.063	63.283	62.795
Subsidies projecten overige overheden	<u>15.770</u>	<u>11.933</u>	<u>22.208</u>
Totaal	€ <u>622.734</u> €	<u>516.117</u> €	<u>599.162</u>
Overige projectbijdragen			
Bijdrage TBO's	€ 102.804 €	78.000 €	78.392
Overige projectbijdragen	<u>91.685</u>	<u>116.933</u>	<u>82.397</u>
Totaal	€ <u>194.489</u> €	<u>194.933</u> €	<u>160.789</u>
Overige baten			
Baten voorgaand jaar	€ 10.841 €	0 €	6.999
Overige opbrengsten	<u>8.111</u>	<u>12.500</u>	<u>5.187</u>
Totaal	€ <u>18.952</u> €	<u>12.500</u> €	<u>12.186</u>

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2014

Omschrijving		Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
<u>LASTEN</u>				
Personeelskosten				
Salariskosten	€	513.446 €	446.000 €	513.740
Sociale lasten		83.606	72.000	78.779
Pensioenpremies		54.898	48.000	54.683
Ontvangen ziekengelden		-20.092	0	-13.021
Ontvangen loonkostensubsidies		-2.331	0	-24.743
Eindejaarsuitkering		18.791	18.000	15.118
Reis- en verblijfskosten		28.974	23.000	28.922
Vergoeding telewerken		763	2.000	2.050
Deskundigheidsbevordering		10.020	10.000	3.362
Ziektewetverzekering		18.847	13.500	17.817
Arbodienst		3.306	2.500	4.455
Inhuur personeel/stagevergoedingen		2.438	5.000	4.000
Mutatie reservering afkoop personeel		4.998	8.500	26.506
Werving personeel		1.369	0	108
Vrijwilligersvergoeding/werkervaringsplaats		9.095	6.000	6.050
Overige personeelskosten		9.627	10.000	14.773
Totaal	€	<u>737.755 €</u>	<u>664.500 €</u>	<u>732.599</u>
Gemiddelde personeelsbezetting (in FTE)		11,5	9,0	11,1
Huisvestingskosten				
Huur	€	19.503 €	18.000 €	17.963
Energiekosten		6.375	6.750	6.588
Schoonmaakkosten		4.924	5.000	4.896
Overige huisvestingskosten		5.275	2.500	6.529
Totaal	€	<u>36.077 €</u>	<u>32.250 €</u>	<u>35.976</u>
Bureaunkosten				
Telefoonkosten	€	11.609 €	10.000 €	11.188
PR-materiaal / website		8.977	10.000	0
Kopieer- en drukwerkkosten		4.849	5.000	57.083
Kantoorbenodigdheden en porti		1.484	3.500	1.765
Documentatie en vakliteratuur		1.058	1.000	844
Computermaterialen en onderhoud		4.157	3.500	4.163
Ondersteuning netwerkbeheer		8.652	9.000	8.354
Representatiekosten		855	500	808
Contributies en bijdragen		1.245	500	250
Software		3.627	0	0
Overige kantoorkosten		75	100	381
Totaal	€	<u>46.588 €</u>	<u>43.100 €</u>	<u>84.836</u>

Organisatiekosten

Administratiekosten	€	17.959 €	26.000 €	37.090
Accountants- en advieskosten		6.000	9.000	9.000
Kosten CBF-keurmerk		230	500	455
Kosten Raad van Toezicht		0	750	590
Vergaderkosten		3.064	3.000	3.075
Juridische kosten en leges		10.541	15.000	18.613
BMF "Nieuwe koers"		0	0	2.270
Correcte aftrekbare voorbelasting		-1.578	0	0
Zakelijke verzekeringen		462	500	462
		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	€	<u>36.678</u> €	<u>54.750</u> €	<u>71.555</u>

Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten inventaris	€	1.656 €	1.600 €	1.092
Afschrijvingskosten automatisering		7.725	7.400	3.169
		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	€	<u>9.381</u> €	<u>9.000</u> €	<u>4.261</u>

Financieringskosten

Betalingsverschillen	€	0 €	0 €	-1
Rente en bankkosten		-1.246	750	661
		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	€	<u>-1.246</u> €	<u>750</u> €	<u>660</u>

Lasten voorgaande jaren

Afwikkeling projecten	€	€	0 €	0
Overige lasten voorgaande jaren		5.417	5.000	2.246
		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Totaal	€	<u>5.417</u> €	<u>5.000</u> €	<u>2.246</u>

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 26 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

In het kader van de WNT wordt vermeld dat de BMF in 2014 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar loon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

Stichting Brabantse Milieu Federatie heeft daarnaast geen te verantwoorden personen in de groep externe niet-topfunctionarissen.

Welk bestuursmodel is van toepassing op uw organisatie?

Een Raad van Toezicht, een directeur/bestuurder en een uitvoerend bureau.

Daarnaast nog een Raad van Aangeslotenen met adviesbevoegdheid richting de RvT.

Wat is de samenstelling van het bestuur of de directie?

De heer N. Verdaasdonk, directeur/bestuurder.

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de stichting over het jaar 2014 is als volgt:

Naam	Bestuurder dhr. N. Verdaasdonk
1 Vanaf welke datum is de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?	Hij is sinds 1 oktober 2011 officieel in dienst getreden, daarvoor was hij middels een detacheringsovereenkomst sinds 1 januari 2010 interim-directeur
2 Maakt de persoon op dit moment nog steeds deel uit van het bestuur?	Ja.
3 Tot welke datum was de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?	N.v.t.
4 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van het bestuur geweest?	Bestuur bestaat uit 1 persoon, de heer Verdaasdonk.
5 Zo ja: hoeveel maanden is de persoon voorzitter geweest in het verslagjaar?	Gehele jaar
6 Duur van het dienstverband in het jaar	Fulltime (36 uur)
7 Wat is de aard van de (arbeids)overeenkomst?	Onbepaalde tijd
8 Welke salarisregeling is toegepast?	Schaal 13, Provinciale schalen.
9 Wat is de deeltijdfactor? (percentage)	100%
10 Bruto-inkomen, incl. vakantiegeld, eindejaarsuitkering, salaris en andere vaste toelagen	€ 67.969
a. Waarvan: verkoop verlofuren	n.v.t.
b. Waarvan: nabetalingen voorgaande jaren	n.v.t.
11 Overige lasten en vergoedingen	€ 16.747
12 Werkgeversbijdrage sociale lasten	€ 9.649
13 Werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU	€ 7.098
14 Ontslagvergoeding	n.v.t.
15 Bonussen	n.v.t.
16 Totaal inkomen (9 t/m 14, excl. 9a en b)	€ 84.716
17 Cataloguswaarde auto van de zaak	n.v.t.
18 Eigen bijdrage auto van de zaak	n.v.t.

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht van de stichting over het jaar 2014 is als volgt:

In de Raad van Toezicht hadden tot 18 januari 2014 de volgende leden zitting:

Naam	Functie	Bezoldiging	Duur lidmaatschap
de heer J.H. Ockels	Voorzitter	geen	17 dagen
de heer V. Snels	Algemeen	geen	17
de heer E. Thoolen	Vicevoorzitter	geen	17
mevrouw M. Hendrixx	Algemeen	geen	17
de heer H. Teusink	Algemeen	geen	17
de heer K. Gort	Algemeen	geen	17

In de Raad van Toezicht hadden vanaf 18 januari 2014 de volgende leden zitting:

Naam	Functie	Bezoldiging	Duur lidmaatschap
de heer V. Snels	Voorzitter	geen	348
de heer E. Thoolen	Vicevoorzitter	geen	348
mevrouw M. Hendrixx	Algemeen	geen	348
de heer H. Teusink	Algemeen	geen	348
de heer K. Gort	Algemeen	geen	348

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt toegevoegd/onttrokken aan de reserves en fondsen:

Toevoeging continuïteitsreserve	€	5.979
Toevoeging reserve financiering activa		-5.130
Onttrekking Casimir fonds		0
Toevoeging bestemmingsreserve burgerinitiatief		5.000
Toevoeging bestemmingsfonds juridische procedures		15.000
Onttrekking bestemmingsfonds juridische procedures		<u>-10.541</u>
Totaal	€	<u>10.308</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum 31 december 2014 geen gebeurtenissen voorgedaan welke in deze jaarrekening zijn te vermelden.

Controleverklaring

Stichting Brabantse Milieufederatie
Sporlaan 434b
5038 CH TILBURG

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Brabantse Milieufederatie te Tilburg gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 (met een balanstotaal van € 545.258) en de staat van baten en lasten over 2014 (met een resultaat van € 10.308 positief) met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen en met de bepalingen van en krachtens de WNT, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de WNT-eisen mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en met de bepalingen van en krachtens de WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte WNT-eisen van financiële rechtmatigheid en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Correspondentie-adres

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Brabantse Milieufederatie per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening 2014, in alle van materieel belang zijnde aspecten, voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT.

Verklaring betreffende andere voorschriften

Wij melden dat het bestuurs- en directieverslag voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

Was getekend,
Sliedrecht, 21 mei 2015.
WITH accountants B.V.
P. Alblas RA

Correspondentie-adres

Bijlagen

13. Bijlagen

13.1 Bijlage 1 Staat van vaste activa

Staat van vaste activa

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrij- vings %	Aanschaf- waarde	Investering 2014	Cumulatieve aanschaf- waarde	Afschrijving t/m 2013	Afschrijving 2014	Investering 2014	Cum. afschr.. 31-12-14	Boekwaarde 01-01-14	Boekwaarde 31-12-14
<u>Materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering.</u>											
Inventaris											
Kantoorinrichting	1998	20%	22.877	0	22.877	22.877	0	0	22.877	0	0
Kantoorinrichting	1999	20%	2.307	0	2.307	2.307	0	0	2.307	0	0
Kantoorinrichting	2000	20%	2.435	0	2.435	2.435	0	0	2.435	0	0
Keuken	2001	20%	1.258	0	1.258	1.258	0	0	1.258	0	0
Telefooncentrale	2007	20%	4.838	0	4.838	4.838	0	0	4.838	0	0
Kantoormeubilair											
ABN	2013	20%	6.718	0	6.718	1.008	1.344	0	2.352	5.710	4.366
Ergozit stoelen	2013	20%	1.268	0	1.268	85	254	0	339	1.183	929
Ergozit stoelen	2014	20%		726	726		48	0	48	0	678
Beamer	2014	20%		396	396		10	0	10	0	386
Totaal			41.701 €	1.122 €	42.823 €	34.808 €	1.656 €	0 €	36.464 €	6.893 €	6.359
Automatisering											
Bekabelingsstelsysteem	2007	33%	6.545	0	6.545	6.545	0	0	6.545	0	0
5x scherm	2008	33%	2.553	0	2.553	2.553	0	0	2.553	0	0
Beamer	2008	33%	790	0	790	790	0	0	790	0	0
Laptop	2009	33%	499	0	499	499	0	0	499	0	0
4x HP scherm, 1x acer	2009	33%	1.314	0	1.314	1.314	0	0	1.314	0	0
Laptop	2009	33%	619	0	619	619	0	0	619	0	0

PC Trix	2010	33%	379	0	379	379	0	0	379	0	0
Thin client 2 aspire	2010	33%	2.691	0	2.691	2.691	0	0	2.691	0	0
3x iPhone	2011	33%	1.999	0	1.999	1.776	223	0	1.999	223	0
Telefooninstallatie	2011	33%	1.785	0	1.785	1.587	198	0	1.785	198	0
2x Apple iPad	2011	33%	1.336	0	1.336	1.150	186	0	1.336	186	0
Apple iPhone	2011	33%	429	0	429	310	119	0	429	119	0
Ipad	2012	33%	599	0	599	300	200	0	500	299	99
3x iPhone	2012	33%	1.047	0	1.047	669	349	0	1.018	378	29
3x iPad (incl inruil)	2012	33%	568	0	568	205	189	0	394	363	174
2x thin client	2013	33%	675	0	675	131	225	0	356	544	319
Iphone	2013	33%	406	0	406	34	135	0	169	372	237
Server	2013	33%	8.878	0	8.878	244	2.930	0	3.174	8.634	5.704
Printer	2013	33%	7.260	0	7.260	0	2.396	0	2.396	7.260	4.864
HP prodesk 490 MT											
intel core	2014	33%		630	630	0	191	0	191	0	439
Saturn Apple iPad	2014	33%		450	450	0	136	0	136	0	314
2 Thin clients en monitoren	2014	33%		990	990	0	191	0	191	0	799
2 Thin clients en monitoren	2014	33%		1.059	1.059	0	58	0	58	0	1.000
Totaal			<u>40.372</u>	<u>€ 3.129</u>	<u>€ 43.501</u>	<u>€ 21.796</u>	<u>€ 7.725</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 29.521</u>	<u>€ 18.576</u>	<u>€ 13.979</u>
Desinvestering			0		0	0					
Totaal benodigd voor de bedrijfsvoering			<u>82.073</u>	<u>€ 4.251</u>	<u>€ 86.324</u>	<u>€ 56.604</u>	<u>€ 9.381</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 65.985</u>	<u>€ 25.469</u>	<u>€ 20.339</u>
Totaal generaal			<u>82.073</u>	<u>€ 4.251</u>	<u>€ 86.324</u>	<u>€ 56.604</u>	<u>€ 9.381</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 65.985</u>	<u>€ 25.469</u>	<u>€ 20.339</u>

13.2 Bijlage 2 Ontvangen projectsubsidies Stichting De Natuur- en Milieufederaties 2014

Project-nummer	Projectnaam	Te ontvangen van het fonds 1-1-2014	In 2014 te ontvangen van het fonds	In 2014 ontvangen van het fonds	Te ontvangen van het fonds 31-12-2014
B1301	Bijdrage 2013	€ 0	118.000 €	118.000 €	0
Pr0904.1	Uitvoeringsfase Nieuwe binding 2010-2011	2.425	2.425		0
Pr0904.2	Uitvoeringsfase Nieuwe binding 2012	1.276	1.276		0
Pr0904.2	Uitvoeringsfase Nieuwe binding 2012 (mat.kn.)	1.000	1.000		0
Pr1204	Hier Opgewekt (voorheen We Generate)	14.184	14.184		0
Pr1005	Gedragen door de Wind	12.000	12.475	475	0
P09	Nacht van de Nacht 2014	0		3.200	3.200
P1204	Gereedschapskist	0	900	900	0
P26	Landbouwvisie MF12	0		4.800	4.800
P22	Campagne Buurkracht			2.450	2.450
Geen	Profiel en binding	0	1.900	1.900	0
Pr1303	Nacht van de Nacht 2013	2.000	740	-1.260	0
Pr1320	Binding en Profilering 2013	3.000	3.000		0
Ac1314	Vergoeding Droomfonds	320	320		0
Ac1314	Vergoeding inzet SER acquisitie	1.280		-1.280	0
Ac1302	MF12 Dagelijks bestuur 2013	6.400	6.400		0
P35	Greendeal sportvelden			3.000	3.000
		€ <u>43.885</u> €	€ <u>162.620</u> €	€ <u>132.185</u> €	<u>13.450</u>

In 2014 is 95,6 % (2013: 97,4%) van alle toekenningen in Stichting De Natuur- en Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

13.3 Bijlage 3 Gerealiseerde projectopbrengsten en -kosten 2014

Uren/omzetoverzicht 2014				Overige prov. rek 8010	Overige overheid rek 8020	Overige bijdr. rek 8030	Directe project kosten		
code	omschrijving		uren	realisatie					
2D05	Programma Ruimte (MF12)	B	36,0	0			19		
4D09	MF 12 Directeuren	K	108,0	0			55		
4D16	Programma Klimaat en Energie (MF12)	K	17,0	0			48		
6D04	NPL Landelijke communicatie	A	10,5	0			10		
A33	Symposium Duurzame veehouderij			-1.000	-1.000				
A59	Duurzaam voedselcentrum			-2.625		-2.625	9		
A73	Netwerkbijeenkomsten						916		
LE09	BW Kansen en Kuilen boven water	B	135,5	12.873		12.873	387		
LE13	SKB Showcase	B	195,0	5.000		5.000	4.132		
LE15	Kraanvogel in Kempenbroek	B	76,0	15.000		15.000	39		
LF01	TBO NB Overleg	B					1.825		
LF03	TBO waterbeleid	B					954		
LF04	Ondersteuning Water Natuurlijk	B					374		
P03	Herijking EHS 2013 en doorloop 2014	A	79,0	0			82		
P05	MKB Scan	K	27,5	10.000		10.000	19.307		
P07	Maatlat/BZV	B	17,0	1.322	1.322		439		
P08	Dialoog Peelhorst & Handvaten	B	175,0	16.625	16.625		170		
P09	Nacht van de Nacht 2014	B	85,5	3.800		3.800			
P10	Defensie NBW Woensdrecht	B	22,0	0					
P11	Klimateams V Eindhoven-Geldrop	K	104,5	9.928		9.928	3.661		
P13	BW Communicatie geothermie	B	31,0	2.897		2.897			
P15	Natuurontwikkeling tbv Das en Patrijs HGW Composterende in bebouwde omgeving	B	100,5	1.000		1.000	4.049		
P16	Burger aan zet	N	162,0	47.916	47.916		31.350		
P17	Friending	K	62,0	0			16		
P19	Kleine projecten opbrengsten	V	20,5	0					
P20	Klimaatteams Eindhoven thuis	K	6,0	190		190			
P21	Brabant Energie akkoord	K	125,0	0			6		
P22	Buurkracht Enexis	K	49,0	2.450		2.450	10		
P23	Stook je Rijk 2014	K	168,0	9.200		9.200	3		
P24	Veerkrachtig landschap/mooi Brabant	B	2,0	0					
P26	MF12 Landbouwvisie TBO extra opdracht waterplanner	B	62,5	4.800		4.800	11		
P27	(Annelies only)	B	661,5	30.000		30.000	1.784		
P29	Voetafdruk MF 12 project	K	19,0	0			1.012		
P30	Urgentie/meetlat	B	1.102,5	91.200	91.200		4.256		
P31	Omgevingswet fase 1	B	20,5	0			15		
P32	Kleur uw gemeente groen	K	52,5	0					
P33	Klimaatteams 2014-2015	K	194,0	13.927		13.927	3.309		
P34	MF12 Administrateursoverleg	K	8,0	0			10		
P35	Greendeal sportvelden	B	61,5	3.200		3.200	39		
P36	Regionale Kringlopen Henk Kieft	N					2.000		
SD01	Hier Opgewekt	K	8,0	0			489		
Geen	Zonnepanelen op scholen (vervalt)	K	3,0						
Geen	Energiestrijd	K	19,0						
				4.027	277.702	156.063	15.770	105.869	80.785

13.4 Bijlage 4 bij de BMF aangesloten Natuur- en Milieugroepen, eind 2014

	organisatie	woonplaats
1	Stichting Stadsbomen Tilburg e.o.	TILBURG
2	Brabants Landschap	HAAREN
3	IVN Asten-Someren	ASTEN
4	IVN Bernheze	HEESWIJK-DINTHER
5	IVN Best	BEST
6	IVN Geldrop	GELDROP
7	IVN Grave	ESCHAREN
8	IVN Laarbeek	AARLE-RIXTEL
9	IVN Mierlo	MIERLO
10	IVN Nuenen	NUENEN
11	IVN Oisterwijk	TILBURG
12	IVN Uden / Vogelwacht	UDEN
13	IVN Valkenswaard - Waalre	VALKENSWAARD
14	IVN Veghel	VEGHEL
15	IVN Veldhoven-Eindhoven-Vessem	VELDHOVEN
16	IVN Vogel- en Natuurw. Den Bosch	'S-HERTOGENBOSCH
17	IVN Kempenland-West	
18	IVN de Maasvallei	BOXMEER
19	KNNV afd. Tilburg	TILBURG
20	Kerngroep Milieudefensie Uden	VORSTENBOSCH
21	Stichting Leefbaarheid De Heen	DE HEEN
22	Madese NatuurVrienden	GEERTRUIDENBERG
23	Milieu Educatief Centrum Zevenbergen(MEC)	ZEVENBERGEN
24	Milieudefensie Geldrop-Mierlo	GELDROP
25	Werkgroep Natuur en Milieu Mierlo	MIERLO
26	Milieuvereniging Bladel	HAPERT
27	Milieuvereniging Land van Cuijk	MILL
28	Milieuwerkgroep Kempenland	BERGEIJK
29	Markkant	BAVEL
30	NAMIRO	OSSENDRECHT
31	Natuurgroep Gestel	SINT-MICHIELSGESTEL
32	Natuurvereniging Ken en Geniet	DONGEN
33	Natuurwerkgroep Gemeente Rucphen	Sprundel
34	Oisterwijkse Milieuvereniging	OISTERWIJK
35	KNNV Roosendaal/Plf. Duurzame Ontwikkeling.	ROOSENDAAL
36	St. Landschap, Natuur en Milieu Haaren	HELVOIRT
37	Stichting NMEC De Ossenbeemd	DEURNE
38	Stichting Middengebied	NUENEN
39	Stichting Natuur en Milieu Landerd	REEK
40	Stichting Peellandschapspark/ voskuilenheuvel	VENHORST
41	Stichting Wielewaal Baarle	BAARLE-NASSAU
42	Vogelwerkgroep De Kempen	VELDHOVEN

43	Vereniging ABC Milieugroep	BAARLE-NASSAU
44	Vereniging Behoud Biesbosch	Den Hout
45	IVN Vogel- en natuurbescherming Etten-leur eo	ZEVENBERGEN
46	Vogelwacht Uden e.o.	NISTELRODE
47	Vogelwerkgroep Midden-Brabant	UDENHOUT
48	West Brabantse Vogelwerkgroep	Breda
49	Werkgr. Nat.en Landschap Oost-,West-,M'beers	MIDDELBEERS
50	Werkgroep Behoud de Peel	DEURNE
51	Benegora Leefmilieu	Woensdrecht
52	IVN Mark en Donge	OOSTERHOUT
53	IVN Tilburg e.o.	GOIRLE
54	IVN de Waerdman-de Langstraat	WAALWIJK
55	Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden	DRUNEN
56	Natuur- en Milieugroep Vught	VUGHT
57	Werkgroep Natuur- en Landschapsbeh.Boxtel WNLB	GEMONDE
58	Natuurwerkgroep Liempde	LIEMPDE
59	IVN Oss	OSS
60	Natuur- en Milieucentrum Schijndel NMC	SCHIJNDEL
61	IVN St. Oedenrode	ST. OEDENRODE
62	Milieuwerkgroep Valkenswaard	VALKENSWAARD
63	IVN Heeze-Leende	HEEZE
64	Belangenvereniging Zesgehuchten	GELDROP
65	IVN Son en Breugel	SON EN BREUGEL
66	KNNV Helmond	HELMOND
67	Vereniging Natuur en Milieu Hilvarenbeek e.o.	HILVARENBEEK
68	IVN Oirschot	OIRSCHOT
69	IVN Bergeijk-Eersel	STEENSEL
70	Belangenbehartiging Omwonenden Welschap BOW	VELDHOVEN
71	Ecologische Kring Midden-Brabant	HAAREN
72	KNNV Eindhoven	EINDHOVEN
73	Werkgroep Natuur en Milieu Eindhoven	WAALRE
74	KNNV Breda	BREDA
75	Vereniging Milieu Beheer Hank Dussen	HANK
76	Stichting Anti Big Pig	Oud Gastel
77	Stichting Stadsnatuur Eindhoven	EINDHOVEN
78	Ver.Behoud Natuur, Speelruimte, Rust Ekenrooy	WAALRE
79	IVN Groene Zoom	BERGEN OP ZOOM
80	Vogel- en natuurwerkgroep Zundert	ZUNDERT
81	StichtingTrefpunt Groen Eindhoven	EINDHOVEN
82	Stichting Boombelijd Deurne	DEURNE
83	Natuurvereniging Mark en Leij	CHAAM
84	Werkgroep Behoud Moerenburg	TILBURG
85	Landschapsbelang Maasdonk	Rosmalen
86	Vereniging Landschapsbehoud VLIP	PRINSENBEEK
87	Stichting Belangen Buitengebied Steenbergen	STEENBERGEN
88	Vereniging Het Groene Hart	DEN DUNGEN
89	Stichting De Brabantse Wal	OSSENDRECHT

90	STICHTING MENS, DIER & PEEL	GEMERT
91	Stichting Tilburg Duurzamer	TILBURG
92	Altenatuur	ALMKERK
93	Milieuvereniging Oosterhout MVO	OOSTERHOUT
94	Bossche Milieu Groep	'S HERTOGENBOSCH
95	Stichting Behoud Erfgoed Oirschot	OIRSCHOT
96	NLGR, Natuur- en Landschapsver. Gilze en Rijen	GILZE
97	Vereniging leefmilieu Veghel - Erp	ERP
98	Vereniging Stop de Stank	DEURNE
99	Vereniging Buurtschap Baarle-Grens	BAARLE-NASSAU
100	Stichting Groen Kempenland	
101	Stichting Tegengas Rooi	Sint-Oedenrode
102	Vereniging Natuurbehoud Valkenswaard	Valkenswaard
103	St. Behoud Halsters Laag en Buitengebied Wouw	Bergen op Zoom
104	Werkgroep Natuurbehoud en Milieubeheer Tilburg en omgeving	Tilburg
105	Stichting Oplossing N69 Bewonersoverleg Dommelen	Valkenswaard
106	Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (sVLU)	UDEN